

POGODA
Dziś będzie pogoda deszczowa, temperatura najwyższa 65 stopni. W nocy, przelotne opady deszczowe, temperatura 52 stopnie. Wiatry południowe 10-15 mil na godzinę.
Jutro pochmurnie, temperatura 58 stopni.
Wschód 6:22, zachód 4:45.

Aziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 212 Rok (Vol.) LXIX

CHICAGO, ILL., Wtorek, 1 Listopada (November 1), 1977

Telephone BRunswick 8-8700 25c

KALENDARZYK
Dziś wtorek, dnia 1 listopada — Wszystkich Świętych.
Jutro środa, dnia 2 listopada — Dzień Zaduszny.
Pojutrze czwartek, dnia 3 listopada — Huberta, Sylwii.

SENAT AKCEPTUJE ULGI PODATKOWE

Szantaż Sowietów

Carrillo "w Jaskini" Wrogów

Madryt. (UPI) — W ultra-konserwatywnym, najbardziej wrogo do komunizmu nastawionym Klubie XXI Stulecia, twierdzą frankistowskiej, utworzonej jeszcze za życia dyktatora, wygłosił odczyt na temat eurokomunizmu przywódca komunistów hiszpańskich Santiago Carrillo.

Mówcę wprowadził i przedstawił jego arcy-wróg Manuel Fraga Iribarne, minister propagandy w rządzie Franco, a następnie — już w okresie władzy króla Juana Carlosa — minister spraw wewnętrznych, który odpowiedzialny był za tropienie Carrillo, nielegalnie przybyłego do Hiszpanii po 37 latach banicji.

"W czasie kampanii przedwyborczej rzucaliśmy w siebie wszystkimi epitetami, jakie można znaleźć w słownikach... Obecnie znam Carrillo lepiej. Widzę w nim Hiszpana ze wszystkimi cnotami i wadami naszej rasy... Jest on klasycznym komunistą, przed którym musicie się strzec. Ale choćby z tego powodu, warto go posłuchać" — powiedział Iribarne, wprowadzając gościa.

Carrillo większą część swego odczytu poświęcił tej odmianie komunizmu, której jest czołowym szermierzem i teoretykiem. Zapewnił on słuchaczy, że jego partia zachowa niezależność od Moskwy, potępił naruszanie praw ludzkich "bez względu na to, czy naruszone są one w Santiago czy w Pradze" i zapowiedział, że kompartia hiszpańska dążyć będzie do władzy jedynie w drodze wyborów.

Przebieg samego spotkania i odczytu był spokojny, ale po odczycie kierownictwo Klubu zasypało go protestami i pewna ilość członków z Klubu wystąpiła.

Carrillo będzie w listopadzie gościł zarówno w Stanach Zjednoczonych, jak i w Związku Radzieckim.

Kosztowna Propozycja

Washington (UPI) — Przedstawiciele Departamentu Obrony USA twierdzą, iż żeby móc skutecznie przeciwdziałać samonaprowadzającym się pociskom raketowym, Związek Radziecki musiałby zaangażować się w rygorystyczną realizację projektu obrony przeciwrakietowej nakładem przynajmniej \$50 miliardów. Jeżeli ZSRR zdecyduje się właśnie na to, Stany Zjednoczone mogą przystąpić do konstrukcji supernowoczesnych bombowców typu B-1 lub też dalej udoskonalić rakiety "Cruise".

Strategiczna przewaga rakiet nad B-1 polega na trudniejszym wykrywaniu ich przez radar.

Spadek Krajowej Produkcji Stali

Washington (UPI) — American Iron and Steel Institute podaje, iż we wrześniu produkcja stali surowej w kraju zmalała o 342 tys. ton w porównaniu z produkcją w sierpniu br. W wrześniowy wytop surowki wyniósł 10.05 miliona ton. Oznacza to, iż zdolność produkcyjna przemysłu stalowego była wykorzystana zaledwie w 77.2 proc. tego miesiąca.

Biorąc pod uwagę pierwsze 9 miesięcy, produkcja surowki w kraju wyniosła 94.51 miliona ton. Oznacza to wykorzystanie pełnej zdolności produkcyjnej w 78.7 proc.

Kongres Chiński

Hong Kong (UPI) — Szef partii chińskiej Hua Kuo-feng ogłosił, że piąty kongres ludowy zbierze się na obrady w pełnym składzie na wiosnę przyszłego roku.

W Stosunku Do Dyplomaty Amerykańskiego

KGB Sfabrykowała Fałszywe Oskarżenia

Moskwa (UPI) — Constantine Warvariv jest dyplomata amerykańskim, urodzonym — jak podają depesze (bez sprzeczowania miejsca jego urodzenia) w Polsce, który został naturalizowanym obywatelem Stanów Zjednoczonych i ostatnio jest przedstawicielem amerykańskim w UNESCO.

W tym charakterze Warvariv udał się w połowie października do Związku Radzieckiego, aby uczestniczyć w konferencji, która pod egidą NZ odbywała się w Tyflisie, stolicy Gruzji.

Jego przyjazd do ZSRR wykorzystano do fałszywych oskarżeń o kolaborację z hitlerowcami w latach drugiej wojny światowej.

"Był on katem, który ma na swoim sumieniu życie wielu obywateli sowieckich torturowanych lub zgładzonych w egzekucjach" — stwierdza oskarżycielsko wspomniany organ, który zarzut współpracy z hitlerowcami rozszerza na żonę dyplomaty — Helenę, jej siostrę Halinę, ich ojca i

(Ciąg dalszy na str. 6-iej)

Rabin Obwinia Cartera

Kansas City, Mo. (UPI) — Przybywający obecnie w Stanach Zjednoczonych z misją polityczną b. premier Izraela Yitzhak Rabin zarzucił amerykańskiej administracji opuszczenie dotychczas neutralnego stanowiska względem państw na Bliskim Wschodzie. Rabin, przemawiając do zgromadzonych przywódców żydowskich podkreślił, iż Izrael nie ma zamiaru przystać na warunek odbycia konferencji w Genewie, jeżeli tym ma być uczestnictwo PLO (Palestine Liberation Organization w rokowaniach).

Obecny rząd Stanów Zjednoczonych już kilkakrotnie nadmienił, że póki na B. Wschodzie jest uzależniony od uregulowania problemu palestyńskich uchodźców arabskich. Sugerowano nawet — ku silnej dezaprobatie rządu Izraela — utworzenie autonomicznego państwa palestyńskiego.

W czasie swego tournée, Rabin ma za zadanie mobilizować polityczne i ekonomiczne poparcie dla Izraela w USA.

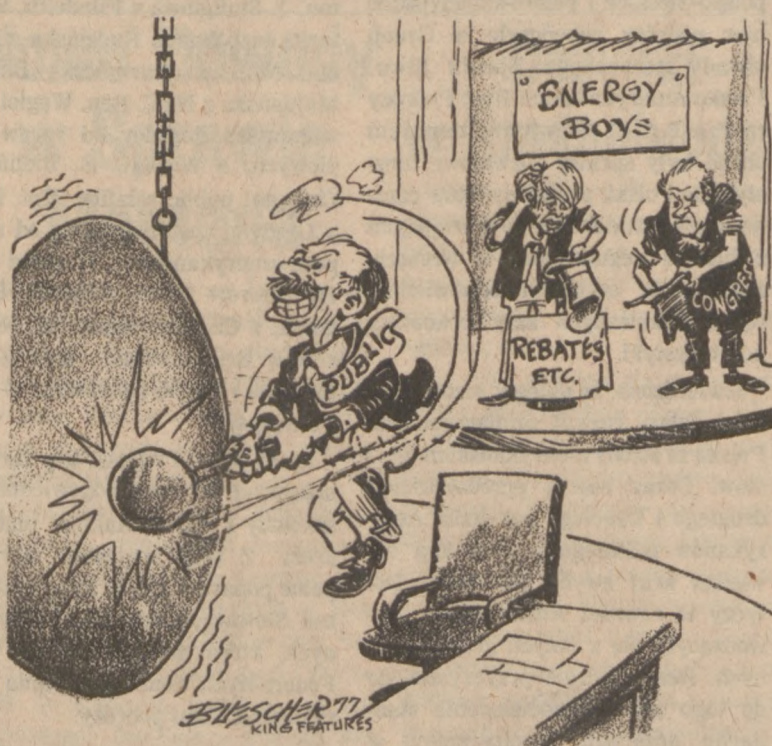
Chrysler Odwołuje 1.2 Miliona Aut

Detroit (UPI) — Chrysler Corp. zmuszona jest odwołać przeszło milion pojazdów, w których awarii mogą ulec przednie hamulce. Rzecznik korporacji twierdzi, iż chodzi o modele Plymouth Volare i Dodge Aspen z lat 1976 i 1977, oraz Chrysler LeBaron i Dodge Diplomat z 1977 i '78 r. Właściciele w/w nabytych pojazdów winni zgłosić się do przedstawicieli handlowych firmy, gdzie wyeliminowane zostanie ewentualne, wadliwe działanie hamulców.

Bojkot Egzaminów

Johannesburg (UPI) — Około 77,000 murzyńskich uczniów bojkotowało egzaminy, kończące obecny rok szkolny w szkołach osiedla Soweto, pozabawiając się tym samym możliwości otrzymania promocji do wyższych klas. Zrucane z samolotów ulotki, zawierające "ostrzeżenie" rządowe, zostały przez uczniów zignorowane.

"Każdy Sobie Rzepkę Skrobie..."

Systematyczne Tortury w Chile

Genewa. (UPI) — Pięcio-osobowa komisja NZ, która badała układ stosunków społeczno-politycznych w Chile, przedłożyła sprawozdanie Generalnemu Zgromadzeniu, stwierdzając, że "tortury, bezprawne pozbawianie wolności oraz inne naruszenia praw ludzkich są w Chile na porządku dziennym i stosowane są systematycznie".

Komisja "nie mogła dojść do przekonania, że przywrócone zostało poszanowanie praw ludzkich... przeciwnie — czuje się zobowiązana podkreślić naruszanie tych praw i podstawowych wolności obywatelskich".

Rząd Chile nie dopuścił Komisji do zbadania stanu rzeczy na miejscu.

Komisja potwierdziła fakt aresztowań, stosowania tortur i przepędzania bez śladu osób oskarżonych o przestępstwa polityczne, ale stwierdziła też, że "zmniejszyła się liczba więźniów politycznych, aresztowania stosowane są w mniejszej skali, a meldunki o torturach nie są już tak szokujące, jak były w przeszłości".

Komisja orzekła także fakt, że sądy chilijskie "zrzęły się swych uprawnień" w dziedzinie skutecznego zabezpieczenia wolności i bezpieczeństwa obywateli i pociągania do odpowiedzialności wszystkich winnych nadużycia władzy.

Na czele Komisji, ustanowionej w 1975 roku, stoi Ghulam Ali Allana z Pakistanu, a w skład jej wchodzi Leopoldo Benites z Ekwadoru, Abdoulaye Dieye z Senegalu, Felix Armacora z Austrii i M. J. T. Kamara z Sierra Leone.

Nie Będzie Wojsk USA Na Bliskim Wschodzie

Washington. (UPI) — Sekretarz Stanu Cyrus Vance, w wywiadzie udzielonym tygodnikowi U.S. News and World Report oświadczył, iż należy wykluczyć jakąkolwiek możliwość wysłania na Bliski Wschód amerykańskich oddziałów wojskowych, które weszłyby w skład doraźnych sił rozejmowych ONZ. Vance podkreślił, iż błędem było by angażowanie w tym rejonie swoich wojsk przez tzw. supermocarstwa, tj. USA czy ZSRR.

Sekr. Vance dodał, iż możliwy jest jednak traktat USA z Izraelem o wzajemnej pomocy wojskowej, aby w ten sposób zagwarantować trwały pokój. Możliwość taka była uwzględniona w niedawnym, amerykańsko-sowieckim oświadczeniu o stosunkach na Bl. Wschodzie i planowanej konferencji genewskiej.

Zamknięta Granica

Nairobi. (UPI) — Na początku tego roku doszło do sporu o zarządzanie kwitnącą korporacją African Airways, będącą własnością Kenii i Tanzanii. Samoloty i sprzęt linii został uziemiony w Tanzanii, a granica lądowa została zamknięta.

Od lutego istniało jedynie tranzytowe połączenie pomiędzy Nairobi i Dar es Salaam, a milonowiec samolotami linii międzynarodowych, lecącymi do Europy lub z Europy.

Podjęmowane wysiłki pojednawcze nie przyniosły rezultatów i rozłam ideologiczny, polityczny i ekonomiczny pogłębiał się z każdym tygodniem, a wczoraj zlikwidowano i to ostatnie tranzytowe połączenie.

Obecnie turyści, pragnący udać się ze stolicy jednego państwa do stolicy państwa drugiego, muszą korzystać z punktu przebiegowego na Wyspach Seszelach, w Zambii lub w Ugandzie.

Państwa zainteresowane ponoszą straty finansowe, szczególnie Kenia, która pokazuje zyski z turystyki. Cierpi także pozbawiona dostępu do morza Zambia.

Wraz z przerwaniem połączeń lotniczych, przerwane zostały także połączenia pocztowe, telekomunikacyjne i kolejowe i kwitnąca jeszcze niedawno wspólnota, uważana za wzór współdziałania w Afryce, załamała się całkowicie.

Podwyżka Minimalnej Stawki Płac

Washington (UPI) — Prezydent Carter podpisał ustawę podnoszącą dopuszczalne, minimalne wynagrodzenie o \$1.05 w przeciągu następnych 3 lat. Jest to największa podwyżka stawki wynagrodzeniowej w historii kraju. Nastąpi ona fazami i już w styczniu 1978 r. przysporzy ona pracującym obywatelom minimum \$9 miliardów w dodatkowych zarobkach.

Zatwierdzenie ustawy przez Kongres stanowi duże zwycięstwo dla związków zawodowych, które forsowały projekt mimo opozycji ze strony wielkiego "businessu". Departament Pracy twierdzi, iż około 5.3 miliona Amerykanów zostanie objętych następną podwyżką stawki plac.

Nowe Osiedle

Tel Aviv (UPI) — W tym tygodniu, na terenach dwóch baz wojskowych Givon i Nebi Salah, na zachodnim brzegu Jordanu utworzone zostaną dwa dalsze osiedla izraelskie dla cywilów z Ruchu Emunim. Osadnicy podlegać będą jurysdykcji ministra obrony.

Kosztowne Utrzymanie Samochodu

Detroit. (UPI) — Według poczynionych obliczeń przez Hertz Corp. — przeciętny właściciel typowego modelu auta na 1977 r. wyda przynajmniej \$3,007 rocznie na utrzymanie samochodu. Firma, która zajmuje się wynajmem samochodów pasażerskich twierdzi, iż koszt ten wzrósł o 7 proc. w porównaniu z rokiem ubiegłym.

W obliczeniach przyjęto, że samochód średniej wielkości — przejeżdża rocznie 10 tys. mil. Uwzględniono koszty paliwa, olejów i smarów, części wymiennych, napraw, tabliczek rejestracyjnych i nalepek miejskich, ubezpieczenia i amortyzacji.

Demonstracje i Strajki w Izraelu

Tel Aviv (UPI) — Radykalne reformy gospodarcze wprowadzone przez rząd i obejmujące podwyżkę podatków i cen paliw płynnych oraz 45-procentową dewaluację funta izraelskiego, wywołały czynny sprzeciw związków zawodowych.

Histadrut, potężna izraelska Federacja Pracy, proklamowała w skali krajowej masowe demonstracje i strajki.

"Nie pamiętam takiego przebudzenia się robotników" — powiedział dygnitarz Histadrutu.

Zastrajkowała obsługa lotnisk, wskutek czego samoloty linii El Al zostały uziemione. 24-godzinny strajk proklamowali robotnicy portu w Ashdodzie, drugim co do wielkości porcie izraelskim, pracownicy pocztowi i załoga zakładów przeróbki potasu w pobliżu Morza Martwego.

Przywódcy zorganizowanej pracy, w ogromnej większości należący do opozycyjnej Partii Pracy, gotowi są proklamować strajk powszechny.

"Jeżeli ktoś myśli, że boimy się proklamować strajk powszechny, ponieważ robotnicy nie pójdą z nami — to jest w błędzie. Wstrzymujemy się przed tym krokiem, jedynie dlatego, że jest to dopiero początek walki i nie chcemy w jednej salwie wystrzelać całej amunicji" — powiedział Gideon Ben Israel, dygnitarz Histadrutu.

Robotników w szczególności irytuje podwyżka podatku od sprzedaży wynosząca od 8 do 12 procent, oraz dewaluacja funta, która oznacza potanie eksportu izraelskiego, a podrożenie towarów importowanych, w większości towarów konsumpcyjnych.

Po ogłoszeniu dekretów rządowych, banki izraelskie były przez jeden dzień zamknięte. Giełdy towarowe i walutowe zamknięte będą i dziś i wznowią operacje dopiero jutro.

Parlament Poparł

Tel Aviv (UPI) — Knesset, czyli Parlament izraelski, zignorował protesty, demonstracje i pogróżki świata pracy i poparł rządowy plan drastycznych reform ekonomicznych. Zgłoszone przez komunistów wotum nieufności zostało ogromną większością odrzucone. Za przyjęciem programu rządowego głosowało 53 posłów, 32 było przeciwnych.

Porozumienie Zamiast Strajku

Miami Beach, Fla. (UPI) — Zawarte porozumienie między unią stalowników a 4 firmami produkującymi puszki, zażegnało strajk jakim grozili uniści w tym tygodniu. Nowy kontrakt, na okres 40 miesięcy, zmienia warunki pracy dla 30 tys. robotników w USA i Kanadzie. Prowizoryczne porozumienie zostanie poddane głosowaniu przez członkostwo unijne, dlatego też nie ujawniono na razie żadnych szczegółów.

W Ramach Programu

Energetycznego

Plan Cartera Drastycznie Zmodyfikowany w Izbie Wyższej Kongresu

Washington. (CT) — W poniedziałek Senat zatwierdził, większością głosów 52-35, piątą i ostatnią część planu energetycznego zgłoszonego przez rząd. Senacka wersja, zatwierdzająca projekt ulg podatkowych na łączną sumę \$42 miliardów, niewiele jednak przypomina oryginalny projekt ustawy Jimmy Cartera. Administracja ma nadzieję, iż będzie można przywrócić do ustawy pewne aspekty proponowane przez Prezydenta na forum komitetu konferencyjnego obu izb Kongresu.

Podstawowym założeniem ustawy mają być oszczędności surowców energetycznych, dzięki zastosowaniu odpowiedniej polityki podatkowej w kraju. Oprócz zniżek, przewiduje się również nałożenie nowych podatków, które mogłyby przynieść \$800 milionów rocznego dochodu.

Oto najistotniejsze punkty przyjętego przez Senat programu energetycznego:

- przyznanie ulgi podatkowej, maksimum \$400, dla tych właścicieli, którzy kupią piecyki pokojowe na drzewo, uszczelniają domy i dokonają gruntownej izolacji termicznej;
- nałożenie specjalnego podatku na (Ciąg dalszy na str. 6-iej)

Khadafy Wybiera Się Do Kairu

Kair. (CT) — Nieobliczalny przywódca libijski Moammar Khadafy w ciągu najbliższych 10 dni przybędzie z wizytą do Kairu, aby zakończyć czteroletnią wzajemną wrogość Egiptu i Libii, ukoronowaną w lecie tego roku krwawymi starciami na granicy.

Wiadomość o tej wizycie nie została podana oficjalnie, została jedynie zasygnalizowana przez prasę, która doniosła, że "wybitna osobistość arabska" przybędzie wkrótce do Kairu, aby "wzmocnić arabską solidarność".

Khadafy zjawi się w stolicy Egiptu prawdopodobnie po jutrzejszym powrocie prezydenta Anwara Sadata z wizyty w Rumunii, Iranie i Arabii Saudyjskiej.

Kryzys w stosunkach egipsko-libijskich zaczął się w październiku 1973 roku, kiedy to Khadafy — zirykowany faktem, że Egipt nie poinformował go o planach ataku na Izrael — zarządził przywódcom egipskim kiepskie prowadzenie wojny, a następnie za największy "grzech" uznał egipsko-izraelskie porozumienie o rozdzieleniu wojsk na Pustyni Synajskiej.

W lipcu b.r. wzdłuż granicy libijsko-egipskiej doszło do zaciętych potyczek lądowych i powietrznych z powodów bliżej nieustalonych, przy czym obie strony oskarżyły się wzajemnie o spowodowanie tych walk.

Konflikt został zażegnany dzięki interwencji licznych przywódców arabskich, a m.in. Yassera Arafata z PLO i algierskiego prezydenta Houari Boumedienne.

Milioner Kandydatem Na Gubernatora

Madison, Wis. (UPI) — L. David Carley, milioner z Madison ogłosił swoją kandydaturę polityczną na urząd gubernatora stanu Wisconsin. 49-letni Carley stanie do prawyborów, aby uzyskać nominację Partii Demokratycznej. Jego oponentem w prawyborach niewątpliwie będzie obecny gubernator Martin J. Schreiber. Wybory odbędą się w przyszłym roku.

Zbiórka \$600,000 Na Kolegium Związkowe Rozpoczęta

Cenzor Czaplicki i Prezes Mazewski Apeluja Do Społeczności Związkowej

Od Kolegium Związkowego — Alliance College w Cambridge Springs, Pa., otrzymaliśmy ubiegłego tygodnia wiadomość prasową, która w tłumaczeniu na język polski tak się przedstawia:

Kolegium Związkowe ogłosiło ubiegłego tygodnia, że zbiórka funduszu \$600,000 jest rozpoczęta przez szkołę.

Kampania tej zbiórki prowadzona jest przy pomocy Związku Narodowego Polskiego, który jest ciałem kierowniczym szkoły.

Suma \$600,000 stanowi rekord w jednorocznym zbieraniu funduszy i może silnie wzmocnić stanowisko finansowe Kolegium przez zmniejszenie nagromadzonych niedoborów.

W rękach cenzora Hilarego S. Czaplickiego, jako przewodniczącego Rady Szkolnej ZNP, kampania ta będzie miała również drugi cel. Każda karta z apelem o daninę, będzie miała rubrykę, w której można podać nazwiska studentów szkół wyższych zainteresowanych dalszą nauką w naszym Kolegium. Biuro wpisów Kolegium Związkowego spodziewa się tą drogą przygotować obszerną listę możliwości studentów.

Poprzez 65 lat swego istnienia, Kolegium Związkowe polegało głównie na pomocy finansowej Związku Narodowego Polskiego, lecz stale wzrastające wydatki skłaniają Kolegium do rozszerzenia podstawy tego poparcia.

Kampania składkowa koordynowana będzie w Kolegium, lecz administracyjną pomoc i wskazówki pochodzą od Związku Narodowego Polskiego z prezesem Alojzym A. Mazewskim na czele.

Komisja Szkolna ZNP i Rada Szkolna ZNP wyrażają wiarę w powodzenie tej kampanii składkowej.

W związku z tym zawiadomieniem prasowym, cenzor Hilary S. Czaplicki, jako z urzędu przewodniczący Rady Szkolnej ZNP wystosował głęboko uzasadniony apel do społeczności związkowej i do Polonii o szczerze i szczerze poparcie tego drajwu finansowego na rzecz Kolegium Związkowego.

"Treścią niniejszej odezwy," pisze p. Czaplicki, "jest Kolegium Związkowe i jego prośba o pieniądze ofiary

do jego funduszu ogólnego; to jest potrzeba pieniędzy na opłacenie podstawowych potrzeb jak—ogrzewanie pokoi i inne potrzeby codziennego życia.

Ale jej głębsze znaczenie jest w tym, że jest to również apel do naszej świadomości etnicznej i wyraźne wezwanie do stwierdzenia naszej dumy z polskiego pochodzenia i polskiej kultury.

Cenzor Czaplicki wyjaśnia, że w kryzysie finansowym Kolegium główną rolę odegrała inflacja, która znacznie obniżyła rzeczywistą wartość pieniędzy składanych przez społeczność związkową na Fundusz Kolegium Związkowego.

"To Kolegium, które jest moim i Waszym, ponieważ jesteśmy prawnymi współudziałowcami w myśl Konstytucji ZNP, było zbudowane składkami związkowymi przez Zarząd Centralny, Gminy, Grupy oraz poszczególnych członków i członkinie.

"Co w tej chwili waży się na szali, to nasza zdolność i wiarygodność żywotności i siły jako grupy etnicznej.

"Czy rzeczywiście wierzymy w Kolegium Związkowe, które jest symbolem polskiej kultury?

Jestem przekonany, że tak. Inni również tak samo sprawę pojmują.

Tu cenzor Czaplicki powołuje się na słowa Józefa Głowackiego, generalnego Sekretarza Zjednoczenia Polsko Narodowego z Brooklyna, który na Sejmie Unii Kobiet Polskich w Trenton, N.J. oświadczył, że "Kolegium Związkowe nie jest wyłącznie zagadnieniem Związku Narodowego polskiego," ale całej Polonii.

To oświadczenie p. Głowacki poparł faktem, gdy jego organizacja, Zjednoczenie Polsko Narodowe z Brooklyna—w sierpniu ofiarowała \$10,000 na Kolegium Związkowe.

Po przytoczeniu tego faktu, cenzor Czaplicki wzywa społeczność do dalszego szczerzego wspierania Kolegium Związkowego pod przewodnictwem prezesa Mazewskiego, do wielkiej krucjaty na rzecz Kolegium Związkowego i wzywa urzędników, członków, Okręgi Gminy i Grupy do wzięcia w niej wyjątkowego udziału.

Cenzor Czaplicki wyjaśnia również, że w ostatnim wydaniu Zgody wydrukowana jest forma zobowiązania dalszych ofiar którą należy wysłać wprost do Alliance College, Cambridge Springs, PA 16403.

Prezes Mazewski w swoim apelu stwierdza na wstępie, że "od samego założenia w roku 1912-ym, Kolegium Związkowe zawsze cieszyło się nie tylko finansowym i moralnym poparciem społeczności związkowej, ale również głębokim przywiązaniem do niego."

Prezes Mazewski stwierdza dalej, że "nie jest to przesadą stwierdzić dziś, że obecny kryzys (kolegium) zarówno finansowy jak i z braku studentów stanowi głęboko uczuciowe zagadnienie dla niezliczonych Związkowców i Związkowczyń.

Niestety, pisze dalej p. Mazewski, "nawet najszlachetniejsze uczucia same w sobie nie rozwiążą ani nie złagodzą zagadnień, z jakimi Kolegium Związkowe się dziś boryka.

"Bez rozwiązania kryzysu finansowego, Kolegium Związkowe nie może służyć Polonii ani Związkowi, aczkolwiek posiada wysokie i ogólnie uznawane stanowisko naukowe."

Tu prezes Mazewski stwierdza, że "nadszedł czas, aby spojrzeć prawdzie w oczy."

Prawdą jest, że Związkowcy indywidualnie składają rocznie przeciętnie \$100,000 na Kolegium Związkowe, pisze p. Mazewski, lecz "kryzys, który dotknął niemal wszystkie kolegia i uniwersytety w Stanach Zjednoczonych, wymaga większych ofiar od nas.

"Aby uratować Kolegium Związkowe od finansowej ruiny, musimy zebrać \$600,000 w następnych kilku miesiącach.

"Jest to niezawodnie jedno z wielkich zadań, jakie stoją przed członkostwem, Grupami, Gminami i Okręgami Związku.

"Zadanie to musi być spełnione jeśli mamy uratować naszą szkołę.

"Poszczególne członkinie i członkowie, Grupy, Gminy i Okręgi są wobec tego wezwane, aby uczyniły wszystko co jest w ich mocy, w celu zebrania tych funduszy."

Prezes Mazewski również wzywa, aby Związkowcy i Związkowczynie, Grupy, Gminy i Okręgi rozwinęły szeroko zakrojoną działalność w celu zachęcania młodzieży polskiego pochodzenia do wstępowania do Kolegium Związkowego na wyższe studia.

BANKIET SPATA Z OKAZJI ZJAZDU W ATENACH

Od lewej: Bolesław Łaszewski, nowy prezes SPATA; Charles Butterman, zastępca wiceprezesa, KLM, Holandia; Romuald E. Matuszczak, mistrz ceremonii bankietu i członek dyrekcji SPATA; Zbigniew Dąbkowski, dyrektor handlowy Polskich Linii Lotniczych LOT; Kosta Ringar, president, Association of Greek Passenger Shipowners.

Ze Zjazdu SPATA

Około stu przedstawicieli polsko-amerykańskich, polsko-angielskich, polsko-włoskich i polsko-kanadyjskich biur podróży zakończyło w Grecji obrady dorocznego Zjazdu SPATA. Polsko-Amerykańskich Biur Podróż (S.P.A.T.A.). Głównym tematem obrad były sprawy rozwojowe turystyki do Polski, problemy lotów czarterowych, skutecznie konkurujących z liniami regularnymi i, wreszcie zagadnienia szkolenia odpowiednio wykwalifikowanych kadr pracowników turystyki.

Stwierdzono, że ubiegły sezon przyniósł dalszy rozwój zainteresowania Polską ze strony amerykańskich turystów. Coraz więcej przedstawicieli drugiego i trzeciego pokolenia Amerykanów polskiego pochodzenia odwiedza kraj swych przodków. Dotyczy to również Amerykanów, wywodzących się z innych grup etnicznych. Bezsprzecznie przyczyniło się do tego znaczne podniesienie standardu urządzeń turystycznych w Polsce, jak również poprawa obsługi turystycznej.

W czasie dyskusji jednak podkreślano wiele usterek, które w pewnym stopniu hamują rozwój turystyki do Polski. Do takich między innymi należą odprawy paszportowe i celne. Na lotnisku Okęcie tworzą się przy tych odprawach zatory, które zniechęcają amerykańskiego turystę do ponownego odwiedzania Polski. Podwyżka obowiązkowej wymiany dewiz z dwu i pół dolara na 5 dolarów dziennie — również wpłynęła hamująco na wyjazdy do Polski, zwłaszcza emerytów polskiego pochodzenia i osób niezamożnych, odwiedzających w kraju swe rodziny. Dużo czasu poświęcono sprawie kształtowania się cen za przeloty. Rozciągnięcie na inne kraje europejskie specjalnie niskich taryf (SUPER APEX) z Nowego Jorku do Londynu — wydaje się prowadzić do zlikwidowania lotów czarterowych, z których korzystała większość niezamożnej Polonii. W tym wypadku loty czarterowe odbywały się w głównej mierze z Mid-West, gdzie nie ma bezpośrednich połączeń z Polską.

W czasie obrad podkreślano niebezpieczną konkurencję dla amerykańskich biur podróży, jaką stwarza polskie państwowe Biuro Podróż ORBIS, tworząc na terenie US swe placówki handlowe.

Zjazd SPATA odbywają się corocznie, za każdym razem w innym, ciekawym punkcie turystycznym świata. W Zjeździe w Atenach wzięli udział również przedstawiciele władz turystycznych z Polski i Grecji. Ponadto delegaci linii lotniczych: Pan American, LOT, KLM i Lufthansa. W czasie Zjazdu greckie władze turystyczne umożliwiły uczestnikom zapoznanie się z najciekawszymi — turystycznie i historycznie — obiektami tego kraju.

Zjazd uchwalił rezolucję — w języku polskim i angielskim — które poruszają najbardziej palące problemy rozwoju turystyki do Polski. Specjalna rezolucja poświęcona sprawie współpracy z Pan-American, która nie układa się najlepiej. Podobno wiele pretensji Zjazd wnosil w sprawie współpracy z Orbisem.

Zjazdowi przewodniczył wielokrotny prezes SPATA, Bolesław Łaszewski z Nowego Jorku, a protokółował Wiesław E. Bieliński z Chicago.

Na czele nowowybranych władz SPATA, na okres następnych 2 lat, stanął Bolesław Łaszewski. Wice-

Protest Kardynała

Amsterdam (DP) — Holenderski kardynał Bernard Alfrink, który jest przewodniczącym międzynarodowej organizacji "Pax Christi," wystosował do prez. CSRS Husaka protest przeciwko wyrokowi skazującym na kary więzienia 4 człowiek z ławki wołoskich i bojowników o prawa człowieka.

Henryk Sienkiewicz

Potop (I)

66

(Ciąg dalszy)

Posępne oblicze rozjaśniło mu się serdecznym i łaskawym uśmiechem i owa nieprzystępność, otaczająca go zwykle jakoby ciemną chmurą, znikła zupełnie.

— To wódz! to wojownik! — mówił Stanisław, gdy z powrotem przeciskali się przez tłum szlachty zebrany w sali audiencyjnej.

— W ogień bym za niego poszedł! — zawołał Zagłoba. — Uważaliście, jak wszystkie moje przewagi na pamięć umie?... Ciępo będzie Szwedem, gdy ten lew zaryczy, a ja mu zawtóruję. Nie masz takiego drugiego pana w Rzeczypospolitej, a z dawnych jeden tylko książę Jeremi, a drugi pan Koniecpolski ojciec mogli z nim wejść w paragon. To nie lada kasztelanina, co to pierwszy z rodu na senatorskim krześle zasiadł i hajdawerów jeszcze sobie na nim nie wytarł, a już nosa zadziera i szlachtę młodszą bracią nazywa, i swój konterfekt zaraz każe malować, aby nawet jedząc miał swoje senatorstwo przed sobą, gdy się go za sobą dopatrzeć nie może... Panie Michale, doszedłeś do fortuny!... Już tak widać jest, że kto się

o Radziwiłła otrze, ten sobie wytarty kubać zaraz ożłoci. Łatwiej tu, widzę, o promocję niż u nas o kwartę gnilek. Wsadzisz rękę w wodę z zamkniętymi oczami i już szczupaka dźmierzysz. To mi pan z panów! Szczęść ci Boże, panie Michale. Skonfundowałeś się jak panna po ślubie; ale to nie!... Jakże się to twoje dożywocie nazywa? Dudkowo czy jak?... Pogańskie nazwy w tej krainie. Jak orzechami o ścianę rzucisz, to właśnie imię wioski albo szlachcica uczynisz. Ale byle intrata była dobra, to nie żal i jezór sobie wystrzelić.

— Skonfundowałem się okrutnie, przynajmniej — rzecze pan Michał — bo to, co waćpan mówisz, że tu tak o promocję łatwo, to nieprawda. Nieraz ja słyszałem starych żołnierzy pomawiających księcia o awarycję, a teraz zaczynają się niespodzianie łaski sypać jedna za drugą.

— Zatkniżcie sobie ten dokument za pas, uczyni to dla mnie... A jeżeli ktoś jeszcze będzie na niewdzięczność książęcą narzekał, to go z za pasa wyciągnij i daj mu nim w pysk. Lepszego argumentu nie znajdziesz.

Jedno widzę jasno, że książę sobie ludzi kaptuje — rzekł Jan Skrzetuski — i że chyba jakieś zamiary tworzy, do których mu pomoc potrzebna.

— Alboś to nie słyszał o tych zamiarach? — odrzekł Zagłoba. — Alboż to nie powiedział, że mamy iść popioły wileńskie pomścić?... Powiadali na niego, że Wilno zrabował, a on chce pokazać, że nie tylko cudzego nie potrzebuje, ale i swoje gotów jeszcze oddać... Piękna to ambicja, panie Janie. Daj nam Boże więcej takich senatorów!

Tak rozmawiając znaleźli się znowu na dziedzińcu zamkowym, na który wjeżdżały co chwila do oddziały konnych wojsk, to gromady zbrojnej szlachty, to kolaski wiozące personatów okolicznych z żonami i dziećmi. Postrzegłszy to pan Michał pociągnął wszystkich ze sobą do bramy, aby się wjeżdżającym przypatrywać.

— Kto wie, panie Michale, dziś twój fortunny dzień... Może tu i żona dla ciebie pomiędzy tymi szlachciankami jedzie — rzekł pan Zagłoba. — Obacz! ot, jakaś kolaska odkryta się tu zbliża, a w niej coś białego siedzi...

— Nie panna to jeszcze jedzie, ale ten, który mi może ślub z nią dać — odrzekł bystrooki pan Wołodyjowski — gdyż z daleka poznaję, że to książę biskup Parczewski nadjeżdża z księdzem Białozorem, archidiaconem wileńskim.

— Zali oni księcia, choć kalwiną, odwiedzają?

— Cóż mają czynić? Gdy tego potrzeba dla spraw publicznych, muszą ze sobą politykować.

— Ej, rojno też tu! ej, gwarno! — rzekł z radością pan Zagłoba. — Człowiek już zardzewiał na wsi jak stary klucz w zamku... Tu się lepsze czasy przypomną. Szelmą jestem, jeżeli dzisiaj do jakiej dziewczki-gładyszki w zaloty się nie puszcę!

Dalsze słowa pana Zagłoby przerwali żołnierze trzymający straż w bramie, którzy, wypadłszy z odwachu, stanęli w dwa szeregi na przyjęcie księcia biskupa; on zaś przejechał czyniąc krzyż ręką na obie strony, błogosławiąc żołnierzy i zebraną w pobliżu szlachtę.

— Polityczny to pan, książę — rzekł Zagłoba — że tak księda biskupa honoruje, chociaż sam zwierchności księcieli nie uznaje. Dałby Bóg, żeby to był pierwszy krok do nawrócenia.

— E! nie będzie z tego nic. Niemal o to starań czyniła pierwsza jego żona i nic nie wskórała, aż umarła ze zmartwienia... Ale czemu to Szkoty z warty nie schodzą? Widać, znowu ktoś godny będzie przejeżdżał.

Jakoż w dalekości ukazał się cały orszak zbrojnych żołnierzy.

— To dragony Ganchofa, poznaję — rzekł Wołodyjowski — ale jakieś karety w środku idą!

Wtem bębny poczęły warczeć.

— Oho! to, widać, ktoś większy od księcia biskupa żmudzkiego! — zawołał Zagłoba.

— Czekaj-waś, już są.

— Dwie karety w pośrodku.

— Tak jest. W pierwszej to pan Korf, wojewoda wendeński.

— Jakże! — zakrzyknął Jan — to znajomy ze Zbaraża...

Jakoż wojewoda poznał ich, a najpierw Wołodyjowskiego, którego widocznie częściej widywał; więc przejeżdżając wychylił się z kolaski i zakrzyknął:

— Witam waszmościów, starzy towarzysze!... Ot, gości wieziem!

W drugiej karecie, z herbami księcia Janusza, zaprzągniętej w cztery białe ogiery, siedziało dwóch panów wspianiałej postaci, ubranych z cudzoziemską, w kapeluszach o szerokich koliskach, spod których jasne pukle peruk spływały im aż na ramiona, na koronkowe szerokie kolnierze. Jeden, bardzo otłusty, nosił spiczastą płową brodę i wasy rozstrzępione na końcach i podniesione do góry; drugi, młodszy, ubrany całkiem czarno, mniej rycerską miał postawę, ale może wyższy jeszcze urząd, gdyż na szyi błyszczał mu złoty łańcuch zakończony jakimś orderem. Obaj widocznie byli cudzoziemcami, spoglądali bowiem ciekawie na zamek, na ludzi i na ubiory.

— Co za diaby? — pytał Zagłoba.

— Nie znam ich, nigdy nie widziałem! — odrzekł Wołodyjowski.

Wtem karoca przejechała i poczęła okrzykami dziedzić, by zająć przed główny korpus zamkowy, dragoni zaś zatrzymali się przed bramą.

Wołodyjowski poznał dowodzącego nimi oficera.

— Tokarzewicz! — zakrzyknął — a bywaj no waszmość!

(Ciąg dalszy nastąpi)

Efficiency Expert Printed Pattern

4549

S-8 -10
M-12-14
L-16-18

by Anne Adams

Pop it over your head and bow-tie the sides. Presto! You're ready to cook and serve a holiday dinner. Save and sew. Printed Pattern 4549: Misses Sizes Small (8-10); Medium (12-14); Large (16-18). Medium 1 1/8 yds. 45-inch; 1/2 yd. contrast.

\$1.25 for each pattern. Add 35¢ for each pattern for first-class mail and handling. Send to:

Anne Adams Dept. 10, Polish Daily Zgoda, 243 West 17th St., New York, N. Y. 10011.

Print NAME, ADDRESS, ZIP, SIZE and STYLE NUMBER.

Prices too high? Save and sew—send for our NEW FALL-WINTER PATTERN CATALOG. Over 100 styles, all sizes—dresses, tops, skirts, pants. Free pattern coupon. Send 75¢. Instant Sewing Book \$1.00. Instant Fashion Book \$1.00. Instant Crochet Book \$1.00. Pillow Show-Offs \$1.50.

O Trudnościach w Dialogu Polsko-Ukraińskim

Jeden z wybitniejszych członków grupy ukraińskiej Chicagowskiego Towarzystwa Przyjaźni, a zdecydowany zwolennik współpracy polsko-ukraińskiej, dr P. E. Turuła, pisze w nowojorskim dzienniku ukraińskim "Swoboda" z 2 lipca br. o trudnościach jakie powstały u nich, we współpracy między grupą polską a ukraińską.

Wobec groźnego naporu ze Wschodu — pisze dr Turuła — o potrzebie współpracy obronnej naszych narodów zdaje sobie sprawę większość ośrodków politycznych polskich i ukraińskich. Jednak podejście do współpracy i ocena stanowiska obu narodów różni się znacznie. Ukraińcy nie mają terytorialnych roszczeń do istniejącego państwa polskiego, gdyż w obecnych granicach Polski nie ma już terenów o zwartej ludności ukraińskiej. Dla Ukraińców, Polacy nie są już warstwą panującą na ziemiach ukraińskich. Stąd podejście do współpracy ze strony ukraińskiej jest bardziej szczerze i oparte na realnych, zdrowych podstawach. Polacy, których zmuszono do rezygnacji z ziem ukraińskich — w znacznej większości nie mogą pogodzić się z faktem nieodwracalności przesunięć terytorialnych powstałych w wyniku drugiej wojny światowej. Prawda, Polacy często stwierdzają, że od losu Ukrainy zależy czy w przyszłości Polska będzie mogła istnieć jako państwo niepodległe.

A mimo to, społeczność polska i polska myśl polityczna wciąż jest rozdwojona między iluzją odbudowy Polski przedwojennej, a realnymi wymogami współpracy z Ukrainą. Dr Turuła pisze, że wielokrotnie wysiłki grupy ukraińskiej Towarzystwa Przyjaźni w Chicago, wyrwana polskiej myśli politycznej z tej bezpłodności, nie dały dotychczas pozytywnych rezultatów. Bo przecież — zauważa — sentymentalne oświadczenia o przyjaźni niczego nie dają jak również zbędne są głoślowe zrzekania się na przykład Lwowa czy Wilna, bo przez

Ukraińców nie są przedmiotem przetargu. Natomiast przy współpracy między narodami, a szczególnie ich emigracjami, potrzebne jest przede wszystkim wzajemne zaufanie. Szukaliśmy przeto elementów o ideach ogólnoludzkich, które byłyby podstawą porozumienia i rozbudowy tego zaufania. Zatrzymaliśmy się przy zasadzie etnograficznej jako podstawie rozwiązania w przyszłości spornych problemów terytorialnych.

Po dłuższej dyskusji w polskiej i ukraińskiej grupie, zasada etnograficzna została przyjęta i na tej podstawie opracowano i przyjęto następującą deklarację:

"Wychodząc z założenia, że żadna z emigracji nie jest uprawniona do zawierania jakichkolwiek wiążących umów czy zobowiązań terytorialnych, zebrani uznali za pilne i potrzebne ustalenie zasad etycznych o charakterze ogólnoludzkim, które zobowiązywały-by grupy narodowe i poszczególne członków Towarzystwa Przyjaźni Narodów Europy Środkowej i Wschodniej w Chicago.

Dla uniknięcia jakichkolwiek nieporozumień między nami i dla ustalenia naszego stanowiska na zewnątrz, delegacje polska i ukraińska postanawiają:

1) Ceniąc wysoko i podziеляjąc podstawowe zasady oraz cele Rady Przyjaźni, obie delegacje potwierdzają ponownie, że solidaryzują się z zasadami wyrażonymi we wspólnej Deklaracji Przyjaźni.

2) Delegacja polska i ukraińska wyznają i potwierdzają prawo każdego narodu do pełnego narodowo-państwowego samookreślenia, to znaczy do niepodległego życia we własnym państwie narodowym.

3) W związku z tym, obie delegacje odrzucają wszelkie formy nacisku jednego narodu nad drugim, dyskryminację jednych grup i przywileje innych pod jakimkolwiek bądź pretekstem. Obie delegacje odrzucają też każdą przemoc narzuconą naszym narodom siłą obcą w jakiejkolwiek bądź formie.

4) Co do przyszłego bytu państwowego i politycznego obu narodów, delegacje polska i ukraińska obopólnie wyznają prawo każdego narodu do terytorium zamieszkałego w większości przez dany naród. Na terytoriach mieszanych i spornych decydować będzie zasada samostanowienia

wyrażona drogą powszechnego plebiscytu niczym nie krępującego woli ludności danego terenu.

5) Strony polska i ukraińska uznają potrzebę zabezpieczenia praw mniejszości narodowych, tak by nie krępowane w swoich potrzebach narodowych, kulturalnych i wyznaniowych, zamiast kością niezgody i przyczyną konfliktów, stały się one więzią łączącą ich wolne kraje.

Obie delegacje uznają potrzebę ścisłej współpracy i powstawania dla tych celów regionalnych wspólnot czy bloków niezależnych państw sąsiedzkich dla osiągnięcia wspólnych korzyści. Jednak powstawanie takich zjednoczeń musi odbywać się bez jakichkolwiek nacisków, a z zabezpieczeniem równości i podstawowych praw przysługujących się narodów. W takich też formach może być organizowana współpraca między wolną Polską i wolną Ukrainą.

7) W tym duchu delegacje, polska i ukraińska, zdecydowane są współpracować w Radzie Przyjaźni dla podtrzymania i poszerzania tych idei wśród swoich rodaków."

Zasadę etnograficzną i powyższe wytyczne ochoczo przyjęły inne grupy narodowe — Chicagowskiego Towarzystwa Przyjaźni: litewska, czeska i serbska.

I oto — pisze w "Swobodzie" dr Turuła — nawet przeciw tym naturalnym i ogólnoludzkim zasadom sąsiedzkiego współżycia, masy emigracji polskiej zareagowały emocjonalnie i wrogo widząc w Deklaracji uznanie rozgraniczenia narzuconego w Jalcie. Pod tą presją, grupa polska wycofała swoje uznanie dla Deklaracji i nie zgodziła się na jej opublikowanie w Biuletynie Towarzystwa Przyjaźni. W konsekwencji, grupa ukraińska wycofała się 20 kwietnia 1977 r. z Rady Towarzystwa Przyjaźni w Chicago.

Choć — zdaniem dr. Turuły — ukazało się ostatnio wiele deklaracji w ukraińskiej sprawie, to pomijając głosy odważnych publicystów, jak śp. Mieroszewski, Łobodowski, czy Łukomski — wszystkie polskie deklaracje emigracyjne nie stawiają zagadnienia ukraińskiego w pełni światła państwowej niepodległości. Jedynie dokument nadesłany z Polski: "Program Porozumienia Niepodległościowego w Kraju" — prócz potrzeby współpracy uznaje wyraźnie zasadę rozgraniczenia etnicznego: "...Nie wysuwamy wobec naszych sąsiadów wschodnich roszczeń terytorialnych..."

Polska prasa — kontynuuje dr Turuła — opublikowała niedawno komunikat Koła Niezależnych Publicystów Polskich w Ameryce zatytułowany "Do Przyjaciół niezależności i równości narodów środkowej i wschodniej Europy". Dokument ten przedstawia sytuację satelickich i bezpośrednio zniewolonych przez Rosję narodów i wyzywa wszystkich sąsiadów Polski do nawiązania dialogu i wspólnymi siłami narodzić nasze mogą osiągnąć niezależność. Dla koordynacji wspólnych wysiłków i znalezienia bezpośrednich dróg do zniewolonej ludności, inicjatorzy proponują utworzenie stałej Rady.

Dotychczas rzeczowy, spokojny i co najważniejsze — przekonujący dr Turuła, w końcowej części swego artykułu w "Swobodzie" dał się unieść emocjom i zbyt subiektywnym wypoświadczeniom, które — jak wiemy — nie służą sprawie dobrego sąsiedztwa, tak niezbędnego obu narodom. Napisał on mianowicie, że praktyczna wartość wezwania publicystów polskich jest nieduża i nie zjedna 500-letniej agresji i zniewolenia przez Polskę, a ponad 20 lat "w odrodzonej Polsce demokratycznej". Nie są one w stanie — powiada — przyjąć puste deklaracje o przyjaźni i współpracy, chociaż tej współpracy bardzo potrzebują. Chłodna analiza sytuacji w Europie wschodniej wykazuje przekonująco, że Polska nie mogłaby być w przyszłości niebezpieczna dla ukraińskiej niezależności państwowej. Zatem polskie imperialistyczne tendencje na emigracji są raczej papierowymi iluzjami. Tym niemniej, bez uzyskania zaufania do polskiego partnera, jakkolwiek współpraca z nim jest nie do zrealizowania. Elementem — kończy dr Turuła — który może odbudować wzajemne zaufanie, jest uznanie zasady etnograficznej jako podstawy przy rozwiązywaniu w przyszłości spornych problemów terytorialnych. Przyjęcie tej zasady usunie u Ukraińców psychozę ponownego zniewolenia, zaś w polskim środowisku emigracyjnym zapobiegnie prowokacyjnemu wystąpieniom imperialistycznych demagogów.

Oprac. Antoni Hermaszewski

RZYM. — Fala protestu przeciwko śmierci w więzieniu trójki niemieckich terrorystów przeszła przez Niemcy Zach., Francję i Włochy. Również uniwersytet rzymski był widownią związanych z tym zamieszek wywołanych przez lewicujących studentów. Na zdjęciu policja rzymska w gotowości bojowej przed gmachem uniwersytetu. (UPI)

Nowe Dowody w Sprawie Mentena

Amsterdam. (DP) — Jedno z ostatnich posiedzeń trybunału amsterdamskiego w sprawie zbrodniarza hitlerowskiego Pietera Mentena poświęcone było w całości odczytaniu złożonych na piśmie zeznań świadków oskarżenia i obrony.

Znajdowało się wśród nich kilka protokołów przesłuchań przeprowadzonych przez Główną Komisję Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce w obecności przedstawicieli holenderskich władz śledczych. Protokoły te stanowią materiał bardzo obciążający Mentena i rzucający też światło na ogólnie tło działalności oskarżonego.

Najważniejszym wydarzeniem było odczytanie przez prokuratora A. F. Habermehla oświadczenia nadesłanego przez Wilhelma Muellera, byłego mieszkańca wsi Podhorodce, w której 7 lipca 1941 r. Menten zorganizował masową egzekucję. W. Mueller, mieszkający obecnie w NRD, widział, jak Menten w mundurze sonderfuehrera SS kierował egzekucją i własnoręcznie rozstrzeliwał niektórych ofiary.

Wśród materiałów dowodowych przekazanych przez Główną Komisję Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce znajdują się m.in. zeznania innego świadka, E. Muellera (przypadkowo zbieżność nazwisk), byłego oficera wojsk austriackich i polskich, a podczas wojny powiernika w Banku Rolnym w Krakowie.

E. Mueller, zamieszkały w Kalifornii, spotkał się z Mentenem na początku września 1941 r. w siedzibie gestapo we Lwowie. Menten był w mundurze SS i chwalił się: "ostatnio było ich 131" (miał na myśli liczbę rozstrzelanych ofiar, być może egzekucję w Uryczu z 27 sierpnia tegoż roku).

Inne złożone na piśmie zeznania świadków z Polski dotyczyły w znacznej części afer Mentena związanych z rabunkiem polskich skarbów kultury narodowej, w szczególności zaś ograbienia lwowskiego mieszkania prof. dra Tadeusza Ostrowskiego, rozstrzelanego przez hitlerowców w nocy z 3 na 4 lipca 1941 r.

Sąd w Hadze rozpatrywał wniosek obrony Mentena o natychmiastowe uwolnienie go, przerwanie przewodu sądowego oraz wydanie dokumentów złożonych przez władze polskie w latach eksterminacji hitlerowskiego zbrodniarza.

Wniosek uznany za bezpodstawny, został przez sąd oddalony.

Zebranie Komitetu Obywatelskiego
W czwartek, 3 listopada, odbędzie się zebranie Komitetu Obywatelskiego, na które zapraszamy wszystkich przedstawicieli organizacji weterańskich i społecznych w Chicago.

Zebranie odbędzie się w lokalu Placówki 90 SWAP, 6005 W. Irving Park Road.

Aleksander Kajkowski, prezes K. O.

SPECIAL HAWAJE

\$37900

7 nocy, 8 dni, przelot, hotele, tylko 10 miejsc.
Odłot 12 listopada

FRIENDLY TRAVEL BUREAU INC.
3946 N. CICERO, 6-CORNERS, CHIC. 60641
TEL. 286-6262, 6263

Dożynki w Krasnobrodzie

Lublin. (KE) — 8 września, po odpustowej sumie, w parafii Krasnobród odbyła się na placu przykościelnym uroczystość dziękczynna za zbiór plonów, czyli tzw. dożynki parafialne.

Na ogół urządziła się nabożeństwo dziękczynne za zbiór plonów, jednak w Krasnobrodzie uroczystość dożynkowa ma wyjątkową oprawę folklorystyczną. Kilkaście wsi przynosi do świątyni swoje wieńce żniwne, wykonane niekiedy z rzadko spotykanych pomysłowości. Wieńce te, zbudowane z ziarna zbóż i słomy, rozwijają motywy maryjne, eucharystyczne, biblijne, architektoniczne i rolnicze. Niektóre wieńce są oryginalne i mają wartość artystyczną.

Gospodynie, gospodarze, młodzież i dzieci — wszyscy ubrani w oryginalne stroje ludowe — wkraczają na podium niosąc swoje wieńce na sposób feretronów, po kolei odpiewują, najczęściej na melodie znanych piosenek, dedykację wieńca.

Wiersze ułożone przez wiejskich artystów nawiązują do Boga — dawcy wszelkich darów, do Matki Bożej Krasnobrodzkiej — opiekunki parafii, do aktualności życia rolników, wreszcie do kustosa sanktuarium — ks. proboszcza i jego współpracowników. Niektóre utwory iskrzą się wprost od jednego dowcipu i humoru.

Duża rzesza ludzi otacza podium, oklaskując piękno wieńców i celne frazety śpiewanego wiersza. Po prezentacji i poświęceniu wieńce są odnoszone i składane w świątyni. Sanktuarium krasnobrodzkie ma wystawę najoryginalniejszych wieńców dożynkowych wybranych z szeregu lat ubiegłych.

Zebranie Grupy 207, ZP

Tow. Warszawa, Gr. 207 Związku Polek, odbędzie swe roczne posiedzenie w niedzielę, 6 listopada, w dolnej sali Domu Zw. Polek, 1309 N. Ashland Avenue. W programie posiedzenia wybór zarządu na rok 1978. Komitet przygotowuje smaczną przekąskę. Prosimy o przybycie.

Lucja Woźniak, prezeska; Halina Gawrońska, sekr. prot.

Zebranie Sanitariuszek Oddziału Nr 3 LMA

W sobotę, 5 listopada, o 2:30 po południu, odbędzie się zebranie Oddziału Sanitariuszek Nr 3 LMA, w sali Leszczyńskiego, 2532 W. Fullerton. Podczas zebrania — wybory i instalacja. Przypominamy, że w grudniu zebranie nie odbędzie się.

W. Sidor, prezeska; J. Kroll, sekr.

Aresztowani Za Handel Heroiną

Dwóch członków rodu Herrera — największej organizacji przemytu i handlu meksykańską heroiną w Stanach — zostało skazanych na 45 lat pozbawienia wolności. Elazar Herrera Venegas, 26, oraz Fernando Herrera Galindo, 19, zostali aresztowani za próbę przemytu 23 funtów heroiny do Chicago. Markotył ukryty był w baku samochodu prowadzonego przez aresztowanych.

Sztuki Piękne a Upośledzeni

Janice S. Crebbs, dyrektor Rady Miejskiej d/s Sztuk Pięknych, zapowiedziała we wtorek konferencję zwołaną na 14 listopada, celem opracowania planu mającego zachęcić i umożliwić osobom upośledzonym fizycznie lub umysłowo, wzięcie czynnego udziału w różnych dziedzinach życia artystycznego.

Kronika Jackowa

Imieniny

W niedzielę, 6-go listopada, przypadają imieniny ks. Leonarda Prusińskiego, C.R., wikarego na Jackowie; konfratry i parafianie składają mu serdeczne życzenia.

Chrzty

Sakrament Chrztu św. otrzymali w ubiegłą niedzielę: Katarzyna Matura, córka Krystianana i Krystyny (Lakoma) Matura; Barbara Szydło, córka Jana i Zofii (Jarosz) Szydło; Patrick Hayer Baker, syn Patryka i Marianny (Urbania) Baker.

Z Karty Żalobnej

W ubiegłym tygodniu odbyły się pogrzeby: śp. Marianny Nosek; śp. Lottie Pienta; śp. Jana Piekutowskiego; śp. Heleny Kapusta; śp. Stefana Jagielskiego i śp. Katarzyny Dondzik.

Niech odpoczywają w pokoju.

Zaduszki

Podczas miesiąca listopada, Nowenna Mszy św. i specjalne modlitwy codziennie odmawiane są za dusze polecane w zaduszkach; koperty należy złożyć wraz ze zwykłą niedzielą ofiarą.

Bankiet i Bal

Tow. Najśw. Imienia Jezus urządza bankiet i bal na sali parafialnej w sobotę, 26-go listopada, na które wszyscy są proszeni.

Wypzedaż Pieczywa

Matki Skautów urządzają wypzedaż domowej roboty pieczywa w przyszłą niedzielę, 6-go listopada.

Z Klubu

Przyjaciół Warszawy

Klub Przyjaciół Warszawy zaprasza członków i ich przyjaciół do starowarszawskiej kawiarni i nadsenki "Honoratka," na listopadowy wieczór towarzyski, w sobotę, 6 listopada, o 7 wieczorem, w siedzibie Klubu, 6965 W. Belmont Avenue. W programie: wieczór artystyczny z Barbarą Denys i Ryszardem Krzyżanowskim. Donacja \$4 od osoby — w tym danc-ing, bridge, kawa, ciastka, kanapki.

Spotkanie z Oficerami Policji

Obywatelski Komitet Doradczy 14-go dystryktu policyjnego zawiadamia zainteresowanych, że w dniu 17 listopada br., o godzinie 7:30 wieczorem, odbędzie się w pomieszczeniach serbskiego kościoła ortodoksyjnego (Serbian Orthodox Church), przy 3068 W. Palmer St., spotkanie mieszkańców dzielnicy z wyższymi oficerami miejskiej policji. Komendantowi Williamowi Hanhardt'owi towarzyszyć będzie delegat prokuratury stanowej na powiat Cook, Patric Delfino, a przedmiotem dyskusji ma być bezpieczeństwo publiczne w dzielnicy.

Maryla Rodowicz Wystąpi w Rewii "Wszystkiego Najlepszego"

Maryla Rodowicz na pewno jest obecnie w Polsce jedną z najpopularniejszych piosenkarek lubianą zarówno przez młodzież, jak i dorosłych.

Maryla Rodowicz

Posiada w sobie wiele tradycyjnych cech polskich piosenek — jasny, dźwięczny głos o ciepłej, lirycznej barwie i nieprzeciętną urodę. Jeżeli

Pierwszy Piątek

W tym tygodniu przypada pierwszy piątek miesiąca; księża słuchają będa Spowiedzi św.: w czwartek rano o godz. 8-ej; po południu o godz. 4-ej i wieczorem o godz. 7-ej. Wieczorna Msza św. w piątek o godz. 6:30.

Wspólna Komunia Św.

Niewiasty Różańcowe i Mężczyźni Różańca Św. przystąpią do wspólnej Komunii św. w przyszłą niedzielę, 6-go listopada na Mszy św. o godz. 8:15 rano; po niej — śniadanie na sali parafialnej.

Posiedzenia

W środę, 2-go listopada, Klub Pań Królowej Jadwigi, o godz. 7-ej wieczorem.

Apostolstwo Modlitwy w niedzielę, 6-go listopada, o godz. 1-ej po południu.

Załosne Skutki Brytyjskich Strajków

W ciągu pierwszych 8 miesięcy br. stracono w W. Brytanii wskutek strajków związanych głównie z placami, aż 5.2 mln dni roboczych, gdy w tym samym okresie ubiegłego roku "tylko" 2.1 mln., a w ciągu całego 1976 roku. "zaledwie 3.3 mln godzin. Zwiększyła się także ilość strajkujących robotników (z 453,000 do 646,000), oraz wytwórni zmuszonych do zatrzymania pracy. Sporo zamówień zagranicą cofnęła.

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Zabawa Wydziału Kobiet Okręgu 13 ZNP

Wydział Kobiet Okręgu 13 ZNP, urządza Zabawę Towaryską w niedzielę, 6 listopada, w sali Moskala, 5639 N. Milwaukee Ave. Początek o 2 po południu. Będzie podana kawa i ciasto. Dochód przeznaczony jest na cele rozwojowe i humanitarne. Wiktoria Kolman, komisarka; Eleonora Tragarz, sekretarka.

Zebranie Grupy Nr 41 ZNP

W środę, 2 listopada, o 7:30 wieczorem, w sali Anieli Leszczyńskiej, 2532 W. Fullerton Avenue, odbędzie się zebranie Gminy 41 ZNP. Prosimy wszystkich delegatów i delegatki o punktualne przybycie, gdyż mamy bardzo ważne sprawozdania i sprawy do załatwienia.

Czesław M. Kościelak, prezes; Helena M. Stermińska, sekr.

do tego doda się jej niebywałą muzykalność, znakomite poczucie rytmu i ów niepowtarzalny wdzięk, łatwo jest zrozumieć tajemnicę jej powodzenia.

Popularność M. Rodowicz zawdzięcza również swojemu wszechstronemu i oryginalnemu repertuariowi. Od samego początku kariery współpracuje z kompozytorką Katarzyną Gaertner i poetką Agnieszką Osiecką. Głównie tej dwójce zawdzięcza swój styl, który mieści się w kategoriach "country," ale o bardzo polskim odcieniu.

Wraz z innymi gwiazdami polskiej estrady, jak Reną Rolską, Tadeuszem Rossem, świetnym młodym piosenkarzem Danielem, Maryla Rodowicz weźmie udział w rewii piosenek i humoru pt. "WSZYSTKIEGO NAJ—LEPSZEGO," która zostanie wystawiona w Chicago, 3 razy, w sobotę, 12 listopada, o 8 wiecz. oraz w niedzielę, 13 listopada, o 3 po poł. i 7 wieczorem, w Lane Technical Auditorium.

Bilety w zwykłych miejscach sprzedają.

UWAGA WSZYSTKIE POLKI! Panienki i Panie!

WZNOWILISMY TĘ KSIĄŻKĘ NA WASZE ŻĄDANIE. Bo każda staranna gospośka pamięta, że POLSKIE CIASTA, nie tylko na święta! A więc Gospośiu z farmy czy też z miasta

KUP W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM KSIĄŻKĘ

JAK PIEC CIASTA
Cena \$1.00

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

1201 Milwaukee Avenue Chicago, Ill. 60622
(Na C.O.D. nie wysyłamy)

Lekarstwa do Polski

wysyłacie przez

APTEKA GLASZERA

Fachowa obsługa. 35 lat doświadczenia

957 N. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60622

1 blok od Division ul., Augusta Blvd., Kennedy Ex Way

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny zarządca EDWARD C. RÓŻAŃSKI
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie	Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25	Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00
Półrocz. (6 mos.) 18.00	Półrocz. (6 mos.) 6.75	Półrocz. (6 mos.) 25.00	Półrocz. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00	Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00
Miesięcz. (1 mo.) 5.00			
W kioskach (News-Stands) — pojedynczy Numer Codziennie (Single Daily Copy) 25c		W kioskach (News-Stands) — pojedynczy Numer Weekendowy (Single Week-End) 30c	

Kłopoty Prezydenta

Prezydent Carter w niespełna rok po objęciu stanowiska ma więcej kłopotów niż mieli jego poprzednicy pod koniec pierwszego roku w Białym Domu. "Miodowy" okres w stosunkach z przemysłem nie trwał długo, a z odejściem Berta Lance'a ze stanowiska dyrektora biura budżetowego w Białym Domu, prezydent Carter stracił łącznika, który cieszył się zaufaniem finansjery i przemysłu. Obecnie coraz więcej przemysłowców dochodzi do wniosku, że konserwatywne pozory wprowadziły ich w ołąd, ponieważ Jimmy Carter jest "populistą", który oskarżeniami podważa zaufanie do prywatnego sektora gospodarki.

W dodatku przemysł posadza Prezydenta o nieudolność, w najlepszym wypadku o chwiejność, o robienie kroku w przód i cofaniu się pod naciskiem "liberalnych" grup nacisku. Wytwarza to niepewność, którą, zarówno ekonomicści jak przemysłowcy, uważają za największą klędę na drodze do poprawy koniunktury gospodarczej.

Sytuacja ekonomiczna kraju nie jest różowa. Mimo poprawy koniunktury bezrobocie utrzymuje się na wysokim poziomie (6,9 proc.), w ciągu ośmiu tygodni wartość dolara w stosunku do franka szwajcarskiego spadła o 6 procent, a deficyt handlowy wyniesie około \$30 miliardów.

Nie lepiej wygląda sytuacja na arenie międzynarodowej. Analitycy polityczni zadają trafne pytanie, dlaczego demokratyczny prezydent, którego popularność spada szybko, naraża się wpływom środowiskom żydowsko-amerykańskim? Wspólna deklaracja z Rosją Sowiecką uznająca "prawo" Palestyńczyków do reprezentacji na konferencji genewskiej, sprzeczna ze stanowiskiem Izraela, wywołała oburzenie amerykańskich Żydów.

Błędne Założenie

Znajdująca się obecnie w Sądzie Najwyższym Stanów Zjednoczonych sprawa studenta Allan Bakke, który jako biały nie został przyjęty na studia lekarskie w Uniwersytecie Kalifornia, — gdyż Uniwersytet zablokował 16 miejsc dla posiadających gorsze kwalifikacje studentów Murzynów, wykorzystywana jest szeroko przez czynniki murzyńskie. Głoszą one, całkowicie błędnie, że gorzej przygotowani studenci murzyńscy powinni być mimo wszystko przyjmowani na uniwersytety, gdyż w ten sposób, "wyrówna się dawne niesprawiedliwości" w przyjmowaniu Murzynów na studia.

A więc dlatego, że dawniej mniejszość murzyńska była upośledzona w możliwościach studiowania w uniwersytetach, obecnie ma być uprzywilejowana kosztem studentów białych. Do tego zaś mający gorsze kwalifikacje studenci murzyńscy mają być mimo to przyjmowani na studia według określonych kwot, co przecież prowadzi do zagrożenia poziomu nauczania i fachowego przygotowania ludzi w wolnych zawodach, jeśli już nawet przyznajemy, że taka praktyka jest przecież dyskryminacją w stosunku do białych.

O Powrót Przemysłu Do Chicago

Na pewno zasługują na uwagę wysiłki obecnego władz miejskich w Chicago z mayorem Michael Bilandie na czele, na rzecz pozyskiwania nowych zakładów przemysłowych w granicach miasta oraz na rzecz powrotu tych, które wyniosły się poza miasto, często zaś i poza Illinois. Chicago przechodziło poważne przeobrażenia społeczno-gospodarcze i ucieczka przemysłu, poszukującego lepszych warunków działania oraz korzystniejszych możliwości w zakresie taniej robocizny i podatków, była jednym z przejawów niezadowolenia kół przemysłowych z sytuacji w mieście.

Trzeba też brać pod uwagę, że gdy w wyniku oczyszczania miasta z dzielnic ruder powstały obszary puste, miasto utraciło przez to podatników (firmy przemysłowe i pracownicy), jak też utraciło możliwości zatrudnienia dla ludzi. Odbija się to niekorzystnie na całości życia gospodarczego miasta i stąd zrozumiała jest troska i zasługują na pochwałę zabiegi władz miejskich, aby podjąć starania o rozwiązanie tego, tak przecież trudnego i skomplikowanego problemu.

Mayorowi nie powiodło się ściągnięcie na teren Chicago zakładów samochodowych Forda, ale zapowiedział on, że nie zaprzestanie wysiłków na rzecz pozyskiwania innych firm przemysłowych. Zachętą mają być ulgi podat-

zwoleńnicy Prezydenta mówią, że jest on pro-izraelski, ale uważa, że dla dobra Izraela musi go zmusić do udziału w konferencji genewskiej. Krytycy Prezydenta widzą w tym jeszcze jeden przykład jego nieudolności. Departament Stanu był zawsze pro-arabski i bezsilnego Prezydenta umiającego narzucić swą wolę, amerykańska polityka na Bliskim Wschodzie przechyla się na stronę Arabów.

Ostatnio dają się słyszeć głosy rzucające zupełnie inne światło na zagadnienie polityki blisko-wschodniej. Według niepotwierdzonych pogłosek pod koniec kampanii wyborczej i po wyborach, wysoki dygnitarz poprzednich rządów Nixona i Forda krążył między Washingtonem a Bliskim Wschodem, jako nieoficjalny przedstawiciel prezydenta Cartera. Czynniki oficjalne nigdy nie potwierdziły ani nie zaprzeczyły tym pogłoskom.

Przyjaciele nieoficjalnego łącznika mówią, że przywiezione przez niego informacje z rozmów z rządem Arabii Saudyjskiej są podstawą polityki prezydenta Cartera na Bliskim Wschodzie. Miał on uzyskać zapewnienie Arabii Saudyjskiej, że jeżeli wywrze silny nacisk na Izrael, by wziął udział w konferencji genewskiej, Arabia Saudyjska użyje swojego wpływu na państwa eksportujące ropę naftową, by utrzymały cenę paliwa na rozsądnym poziomie i nie zastosuje embargo przeciw Stanom Zjednoczonym.

Jeżeli pogłoski są prawdziwe, świadczyłyby dobrze o prezydencie Carterze, że stawia dobro państwa ponad własną popularność, ryzykując utratę poparcia w przyszłych wyborach pożądanego żydowskiego bloku wyborczego. Ale ciągle są to tylko pogłoski, gdy ciężka sytuacja ekonomiczna i obłędne poparcie dla marksistowskich bojówkarzy w Afryce jest rzeczywistością.

Jakże władze uniwersyteckie mogą godzić się na założenie, że choć kandydaci murzyńscy nie mają kwalifikacji jak kandydaci biali, to jednak tych pierwszych trzeba przyjmować w oparciu o kryteria rasowe? Przecież takie ujęcie otworzy drogę i do następnego przyznania oceny, a mianowicie w zakresie wydawania dyplomów ludziom, którzy od samego wstępu na studia nie mieli potrzebnych kwalifikacji. Byłoby interesujące ustalić, czy zwolennicy przywilejów dla Murzynów byłiby skłonni leczyć się u lekarzy, którzy przyszłowiowi psim swędem dostali się na studia i następnie według podobnej "taryfy ulgowej" otrzymali dyplomy lekarskie.

Trudno przesądzać obecnie jakie stanowisko zajmie Sąd Najwyższy US oraz trudno w tej sprawie bawić się w zgadywacza. Jedno jest pewne, a mianowicie to, że kryterium rasowe nie może być podstawą dla przyjmowania na studia, bo nie jest to droga do "wyrównywania" dawnych niesprawiedliwości, które przecież przeminęły, ale prowadziły do wypuszczenia miernot z dyplomami.

Tymczasem koła gospodarcze wyrażają obawy, że to nie wystarczy. Tego rodzaju bowiem zachęty przyszły zbyt późno, gdy wiele firm zdecydowało wynieść się poza Chicago, oraz poza obrębem miasta, w tym i w innych stanach, przeprowadzać swoją rozbudowę. Istnieje więc obawa, że poza pięknym programem ulg dla nowego przemysłu (zmniejszenie podatków od nieruchomości o 20 procent w okresie 10 lat) oraz poza dobrymi chęciami władz miejskich nasze miasto nie pozyska z miejsca i w szerokim zakresie nowych przedsiębiorstw, zaś puste tereny będą nadal świeciły liszajami w różnych dzielnicach, zaś miasto będzie traciło w podatkach oraz w stanowiących pracy.

TO IOWO

800-letnie tradycje krakowskiego bractwa kurkowego, najstarszego w Polsce i jednego z najstarszych w Europie, ukazano na wystawie w Muzeum Historycznym Krakowa, na której zgromadzono b. ciekawe zabytki z różnych epok. Najcenniejszym eksponatem wystawy jest słynny srebrny kur fundacji Zygmunta Augusta, zwracają też uwagę insygnia bractwa, staropolskie stroje i klejnoty, portrety królów kurkowych itp.

INNI
PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Los Sowieckiej
Polonii

WETERAN.—W kołach rządowych i politycznych Stanów Zjednoczonych utrzymuje się opinia, iż między Rumunią a ZSRR w niedługim już przyszłości czasie dojdzie do polepszenia się wzajemnych stosunków. Jak wiadomo, Rumunia utraciła na rzecz jego po zakończeniu II wojny światowej Besarabię oraz znaczne obszary północnej Bukowiny, na terenach których zamieszkuje przeszło 4,000,000 Rumunów, i ostatnio coraz częściej dopomina się do Moskwy ich zwrotu.

Z drugiej strony Węgry w coraz większym stopniu wykazują zainteresowanie losem swych ziemków, znajdujących się na terenie Rumunii. Jak więc widać, pretensji wzajemnych w łonie państw bloku wschodniego nie brak. Tylko że nie wszystkie z nich otwarcie ośmielają się je ujawniać.

Do tych właśnie ostatnich należy Polska Rzeczpospolita Ludowa. A pretensje jej pod adresem ZSRR bynajmniej nie są w tym przypadku blahe. Sprawa ta stanowi jednak swego rodzaju tabu.

Na obszarze ZSRR dotychczas znajduje się, skromnie licząc, przeszło 1,000,000 Polaków, których władze sowieckie nie wypuściły po zakończeniu II wojny światowej. W skład ich wchodzi mieszkańcy ziem polskich za Bugiem, wcielonych siłą do ZSRR, setki tysięcy osób wywiezionych w okresie wojny i przymierza z III hitlerowską Rzeszą, tysiące byłych jeńców wojennych.

Wszystkim, nie pytając ich o zgodę, przymusowo nadano obywatelstwo sowieckie i odmówiono prawa powrotu do ojczyzny.

Położenie ich jest bardzo ciężkie, otwarcie mówiąc—tragiczne. Nie mają prawa posiadania własnych szkół, odmawia się im praktyk religijnych, nie dopuszcza się do kontaktów z krajem, od którego odgradza ich kurtyna tak szczelna, a może nawet szczelniejsza, niż mur berliński.

Konsekwentnie rusyfikuje się ich i likwiduje jako grupę narodowości.

Władze PRL nie absolutnie nie robią, by zając się tymi rodakami, więzionymi w ZSRR.

Istnienie ich wstydlawie się przemilcza, podczas gdy z Polonią innych krajów stale zacieśnia się więzy, zaprasza, odwiedza i gości. Oficjalnie twierdzi się, iż ta sowiecka Polonia jest w stałym kontakcie z Macierzą, że nie stanowi żadnego problemu itp.

Nie odpowiada to absolutnie stanowi faktycznemu. W przeciwieństwie do Polonii amerykańskiej, kanadyjskiej i innych, sowiecka jakby w ogóle nie istniała i praktycznie biorąc kraj nie ma z nią ani ona z krajem żadnej łączności.

A wszystko to dzieje się w epoce szumnie głoszonych hasel o podstawowych prawach człowieka, zagwarantowanych przez sygnatariuszy deklaracji podpisanej w Helsinkach.

Nim sprawa ta nie zostanie załatwiona i uregulowana tak, jak być powinno, trudno wyobrazić sobie, by wzajemne stosunki pomiędzy PRL i ZSRR mogły ulec jakiejś rzeczywistej, prawdziwej normalizacji. Oczywiście, biorąc pod uwagę nie oficjalne, rządzące PRL czynniki, ale ogół polskiego społeczeństwa.

O los naszych rodaków zagubionych na bezkresnych przestrzeniach sowieckiego imperium, skazanych na wynarodowienie i zagładę, upominąć się może wyłącznie tylko Polonia żyjąca w wolnych krajach. Konsekwentnie i energicznie. Nie wolno nam zapominać o ich tragicznym położeniu ani na chwilę.

Kandydatka Na
Gubernatora?

Shirley Teraple Black, sławna w dzieciństwie aktorka, czynna w Partii Republikańskiej ma ochotę kandydować na senatora lub kongresmana. Republikanie w Kalifornii namawiają ją by kandydowała na gubernatora przeciw demokracji Jerry Brown.

Łącznik

Po odejściu z Białego Domu Berta Lance, przemysłowcy i bankierzy zwracają się do doradcy Prezydenta, Hamiltona Jordana. Jeden z przemysłowców powiedział poufnie dziennikarzowi, że "Jordan jest młodym wydanym Lance'a i moim łącznikiem w Białym Domu."

Komuniści Polscy
i Rok 1920

Wokół przypadającej 15 sierpnia kolejnej rocznicy wielkiego zwycięstwa jakie młoda armia polska odniosła w 1920 roku nad stojącymi u wrót Warszawy wojskami bolszewickiej Rosji — w kraju panuje dalej urzędowe milczenie. Jest to rocznica od lat już wykreślona z podręczników szkolnych i kalendarzy historycznych wydawnictw. Dla rządzącej dziś Polską partii jest to bowiem rocznica z wielu względów zbyt niewygodna.

Obala bowiem i demaskuje wciąż obowiązujące pseudonaukowe tezy i propagandowe legendy o stosunku sowieckiej Rosji do niepodległości Polski i o roli jaką odegrała wówczas liczna garstka polskich komunistów, garstka ludzi wyniesionych potem w PRL do rangi bohaterów narodowych i prekursorów rzekomo niepodległościowych tradycji, na które partia teraz tak często się powołuje.

Ale wtedy zaraz po 1. wojnie światowej komuniści polscy nie ukrywali wcale swego stosunku ani swych intencji wobec młodego państwa polskiego, odrodzonego po przeszło 100-letniej niewoli.

Na pierwszym zjeździe Komunistycznej Partii Robotniczej Polski w grudniu 1918 roku zasadnicza deklaracja ideowa stwierdzała jasno i bez niedomówień:

Proletariat polski odrzuca wszelkie hasła polityczne jak autonomia, samostanowienie, samookreślenie.

W lutym 1920 roku ta sama Komunistyczna Partia Robotnicza Polski przyjmuje uchwałę, która głosi:

Zbrojna pomoc proletariatu rosyjskiego, gdyby jej potrzebowała dojrzewająca rewolucja polska, nie byłaby najazdem ani też wyrazem tendencji imperialistycznych.

W okresie wojny polsko-bolszewickiej grupa komunistów polskich wystąpiła już z otwartą przyłbicą. Komuniści wydają wówczas setki ulotek i manifestów i tak zwanych rozkazów. Wzywają w nich żołnierzy polskich do dezercji, aktów sabotażu i zdrady. Organizują akcje szpiegowską i dywersyjną. W jednej z takich ulotek w tych oto słowach zwracali się do polskich żołnierzy:

Macie broń, użyjcie ją należy. Gdy wam każą walczyć z Armią Czerwoną, walcie we łby oficerów. Łączcie się z Czerwoną Armią!

25 stycznia 1920 roku Komitet Centralny Komunistycznej Partii Robotniczej Polski wydał kolejną odezwę, zwracając się do polskich żołnierzy z takim wezwaniem:

Żołnierze! Nie spełniajcie rozkazów swych katów i ciemiężycieli. Bratujcie się z Armią Czerwoną, zwróćcie broń przeciwko generałom i oficerom... Niech żyje Rosja Sowiecka!

30 lipca 1920 roku po zajęciu Białegostoku przez Czerwoną Armię, dowodzoną przez Tuchaczewskiego, powstała tam tak zwany Tymczasowy Komitet Rewolucyjny Polski. W skład jego wchodziły tacy "bohaterowie" dzisiejszej Polski Ludowej, jak Julian Marchlewski, Feliks Dzierżyński i Feliks Kon.

W Białymstoku Tuchaczewski wita ich jako "członków czerwonego rządu polskiego". Miał to być tzw. rząd Polskiej Republiki Rad, jednej z wielu sowieckich republik, jak dziś Uzbekistan czy Białoruś.

Co do tego Marchlewski, Dzierżyński, Kon i towarzysze z Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski nie pozostawiali zresztą najmniejszych wątpliwości. Wydany przez nich komunikat z 30 lipca 1920 roku stwierdzał, że jego celem będzie:

Aż do chwili stworzenia stałego rządu robotniczo-właścicielskiego w Polsce klasę podwaliny pod przyszły ustroj radziecki Polskiej Socjalistycznej Republiki Rad.

W dzień później 31 lipca 1920 roku ten sam niedoszły rząd Polskiej Socjalistycznej Republiki Rad wydał odezwę do polskich żołnierzy w tych słowach wzywając ich do buntu i zdrady: Biercie do niewoli swych oficerów i śpieszcie w jednych szeregach z Armią Czerwoną do Warszawy. Do czynu towarzysze!

7 sierpnia 1920 r., kiedy wojska Tuchaczewskiego znajdowały się już u wrót Warszawy, Tymczasowy Komitet Rewolucyjny wydaje odezwę do komunistów zachodniej Europy, aby sabotowali wszelką akcję pomocy dla Polski. Oto fragment:

Ani jednego człowieka, ani jednego działacza, ani jednego naboju dla armii konrewolucjonistów polskich. Niech żyje Rosja Sowiecka!

Zywot tego Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego nie był długi. Po zwycięskim uderzeniu Piłsudskiego znad Wieprza rozbita Armia Czerwona

rozpoczęła w popłochu odwrót na całym froncie. Wraz z nią uciekał do Rosji Tymczasowy Komitet Marchlewskiego i Kona. Uciekali ludzie, którym w PRL stawia się dziś pomniki, których wynosi się na piedestał narodowych bohaterów. Towarzyszyła im wówczas powszechna pogarda i potępienie całego narodu. Wszystkich jego warstw i pokoleń. Potępienie, które najlepiej chyba wyraził Stefan Żeromski w tych oto słowach określając ówczesną rolę tej garstki polskich komunistów:

Kto na ziemię ojczystą chociażby grzeszną i złą wroga odwiecznego naprowadził, zdeptał ją, strącał, spłądował, spalił, złupił rękoma cudzoziemskiego żołdactwa — ten wyrzucił się z ojczyzny.

Na Antonie

Nowa Książka
Prof. Lerskiego

W ramach serii wydawnictw "Hoover Archival Documentaries," wydawanych przez "Hoover Institution Press," Stanford University, Cal., ukazała się ostatnio cenna książka prof. Jerzego Lerskiego pt. "Herbert Hoover and Poland. A Documentary History of a Friendship." Przedmowę napisał sen. Mark O. Hatfield z Oregon.

Książka jest zbiorem ważnych dokumentów o amerykańskiej pomocy żywnościowej dla Polski po Pierwszej Wojnie Światowej. Prez. Herbert Hoover był gorącym zwolennikiem niesienia tej pomocy, popierał ją w Kongresie, jak też współpracował w tej sprawie z duchownym przywódcą ówczesnej Polonii Amerykańskiej, Mistrzem Ignacym Janem Paderewskim.

Prof. Lerski wydobyl dokumenty w tej sprawie z Hoover Institution, co jest szczególnie ważne z tego punktu widzenia, że niestety zagadnienie amerykańskiej pomocy dla Polski nie jest należycie oświetlane w współczesnych opracowaniach polskich historyków. Dotyczy to zresztą nie tylko okresu po I Wojnie Światowej, ale i okresu II Wojny Światowej.

Można by tu dla porównania wskazać, że i amerykańska pomoc dla Sowieców w ostatniej Wojnie Światowej, tak przecież ważna dla wydobycia się Sowieców z klęsk zadanych przez Trzecią Rzeszę, jest prawie całkowicie przemilczana czy też przedstawiana w sposób nieprawidłowy i tendencyjny. Polscy historycy w Kraju stanowiąco nie powinni iść za tą narzuconą "panią matką..."

Książka prof. Lerskiego wypełnia więc lukę w omawianej przez niego sprawie i stąd zasługuje na uwagę. Stało się też dobrze, że książka ukazała się w 60-lecie Czynu Zbrojnego Polonii Amerykańskiej.

(jb)

Znowu Byli
w Białym Domu...

Wizyty przedstawicielki amerykańsko-żydowskich organizacji w Białym Domu są ostatnio szczególnie częste. Zydzi pilnują interesów Izraela i wierają silne naciski zarówno na Białą Dom, jak i na Departament Stanu, aby amerykańska polityka brała pod uwagę te interesy.

Z opublikowanych ostatnio zdjęć prasowych wynika, że ustawodawcy kongresowi żydowskiego pochodzenia zostali przyjęci przez prez. Jimmy Cartera. Na czele delegacji stał kongr. Sidney R. Yates (D) z Chicago. Delegacja dyskutowała z Prezydentem rozwój sytuacji na Środkowym Wschodzie. Jak oświadczył kongr. Yates, "Prezydent zapewnił nas, że Stany Zjednoczone utrzymują całkowicie swoje zobowiązania co do zachowania państwa izraelskiego."

Na tle tych wizyt przedstawicieli amerykańskiego żydostwa w Białym Domu nasuwa się pytanie, kiedy wreszcie Prezydent uzna za stosowne przyjąć i delegację Polonii Amerykańskiej. Czy wciąż będzie posługiwał się wiceprez. Walterem Mondale?

Kiepska Stal Obca

National Steel Corp. wystąpiła do rządu federalnego z zarzutami, że stal z zagranicznego importu, z Belgii, Francji, Niemiec Zachodnich, Italii, Holandii i Anglii, jest "gorszego gatunku", a do tego jest sprzedawana w Stanach po cenach dumpingowych.

Korporacja żąda, aby władze rządowe przeprowadziły dochodzenia w tej sprawie, ustaliły marginesy dumpingowe oraz nałożyły specjalne opłaty celne na ten dumpingowy import stali.

Sportowy strój w stylu kalifornijskim, odpowiedni na jesienną wycieczkę do parku.

Wywar z Jarzyn i Zupy

Przy dzisiejszych cenach żywności nonsensem jest pozwolić by cokolwiek się zmarnowało w kuchni. Planujemy atrakcyjne przeróbki pozostałości obiadowych, ale z zupełną bez troską wylewamy codziennie do zlewu wywar z ugotowanej jarzyny. A przecież zawiera tyle minerałów i witamin, które rozpuściły się w trakcie gotowania, więc ma wartość odżywczą nie do lekceważenia. Przy tym jest smaczny i przydaje się ogromnie do przygotowania różnych potraw.

Ponieważ większość jarzyn gotujemy nowoczesną metodą w małej ilości wody, wywaru tego nie jest dużo. Ale nawet wywar z ziemniaków, kapusty i kalafioru można doskonale zużyć. Można zlać ten wywar do szklanki lub dzbanka, trzymać w lodówce i używać potem do rozprawiania sosów, podlania mięsa do duszenia albo gotowania zup. Podniesie to smak i wartość odżywcza dania.

Zupełnie niesłusznie lekceważymy w dzisiejszych czasach zupy. Jeśli zupa nie jest tłusta ani mocno zaklepana mąką zawiera niewiele kalorii, więc nie jest tuczająca a pożywna, rozgrzewająca i nasycająca, właśnie dlatego, iż zawiera prócz jarzyny i wywar. Zupa to wspaniałe rozwiązanie lunchu w sobotę i niedzielę, gdy cała rodzina jest w domu. Zupa to niezastąpiona pomoc przy odchudzaniu się.

Niektóre panie gotują duży garnek gęstej zupy z najróżniejszych jarzyn, które mają w domu, następnie roztrzępią trzepaczką, doprawiają kostką bulionową, połowę zamrażają na następny tydzień, a resztę wstawiają do lodówki. Lekkość czują się

tak głodne, że trudno im wytrzymać do obiadu albo przed snem, zagrzewają sobie kubeczek takiej zupy, która potrafi wspaniale nasycić, a zawiera jedynie 30-40 kalorii, czyli połowę tego co kromka chleba.

Zupa Rybna

2 marchewki, 1 korzeń pietruszki, 2 łydgi selera, 1 duża cebula, 1 listek bobkowy, 4 ziarna pieprzu, 7 kubeczków lekko osolonej wody, 10 uncji ryby, 1½ łyżki maki, 3 łyżki zimnej wody, 1/8 łyżeczki pieprzu, 1 kubeczek śmietany (lub maślanki dla odchudzających się), grzanki lub makaron.

Ugotować pokrajane jarzyny z listkiem bobkowym i ziarnkami pieprzu przez 15 minut. Dodać rybę; gotować na małym ogniu jeszcze 15 minut. Wyjąć rybę. Dodać makę wymieszaną z zimną wodą, zagotować, zdjąć z ognia, dodać przypraw i śmietanę. Dodać makaron lub podać grzanki na osobnej miseczce.

Kapusiak

1 funt kiszzonej kapusty, 6 kubeczków rosółu, 1¼ funta boczku, 1 duża cebula, 2 łyżki maki, 3 łyżki zimnej wody, sól i pieprz, ugotowane na sytko ziemniaki.

Kapustę opłukać na sicie i drobno pokrajać, zalać małą ilością gorącej wody, gotować parę minut bez przykrycia. Przykryć i gotować na małym ogniu przez ½ godziny, dodać rosół. Boczek pokrajać w kosteczkę, zasmażać z posiekaną cebulką na złoty kolor, odciec część tłuszczu. Posypać skwarki na patelni mąką, zasmażyć, rozprządzić zimną wodą, dodać do zupy, zagotować, przyprawić. Podać osobno ziemniaki.

Z Poradnika Kosmetycznego — Słońce i Piegi

Ach, te nieszczęsne piegi! Jak często słyszysz się takie westchnienie z ust kobiet. Co to są właściwie piegi? Są to małe plamy barwnikowe o zabarwieniu od jasnożółtego do brązowego. Występują pojedynczo albo w większej ilości. Do piegów skłonne są osoby o jasnej karnacji i rudych włosach.

Ilość ich i zabarwienie zmieniają się pod wpływem pór roku. Najbardziej uwidaczniają się piegi wiosną, latem i na jesieni. Zimą zdecydowanie bledną. Najliczniej występują na twarzy, grzbietach rąk, przedramionach, dekolcie i plecach. Najczęściej mają piegi ludzie młodzi. W miarę upływu wieku, ilość ich w sposób widoczny się zmniejsza.

Czy piegi można usuwać? Jest to szczyfowa praca, gdyż nawet przy złuszczeniu naskórka (zabieg ten może być wykonany tylko przez lekarza) i tak po pewnym czasie ukażą się na powrót. Uporczywe usuwanie piegów przez złuszczenie naskórka może w efekcie doprowadzić do wysu-

szenia, a często i podrażnienia skóry, co z kolei powoduje brak elastyczności skóry i szybsze powstawanie zmarszczek.

Skóra osób piegowatych jest zwykle wrażliwa i najczulszej sucha. Toteż aby jak najdłużej utrzymać jej elastyczność dobrze jest myć ją przy pomocy zmywaczy kosmetycznych, nawilżać i ujednolnić tonikami zawierającymi ekstrakty z ziół oraz stosować kremy nawilżające i tłuste.

Osobom, które są szczególnie wrażliwe na ten — w ich pojęciu — defekt urody, można poradzić, aby wcześniej wiosną i latem, stosowały kremy czy pudry światłochronne. Zarówno jedno jak i drugie nie dopuszczają do działania promieni słonecznych na skórę, co w efekcie zmniejsza możliwość powstawania piegów pod wpływem słońca.

Ponieważ środki te nie znajdują się w powszechnej sprzedaży, receptę na nie można uzyskać u lekarza dermatologa.

Kazimierz Trębicki

Spór Polsko-Rosyjski Na Szalach Losu

(Dokończenie)

Okres "imperialny" Rzeczypospolitej Obojga Narodów był zresztą krótki. Od Unii Lubelskiej do wojen kozackich, stanowiących początek nieodwołalnego załamania się Rzeczypospolitej jako mocarstwa — nie upłynęło stu lat, a zwycięski szum skrzydeł husarii pod Wiedniem nie narusza tego obrazu.

W połowie tego okresu mieści się epizod historyczny świadczący, jak bardzo imperialne odruchy nie były związane z racją stanu Rzeczypospolitej. Po dość warcholskim zaangażowaniu się pewnych elementów szlachty i paru rodów magnackich po stronie Smolewiczów, nastąpiło niepotrzebne i w perspektywie historycznej pozbawione głębszego sensu politycznego przejściowe zajęcie Moskwy przez wojska hetmanów Zółkiewskiego i Gosiewskiego w okresie zamętu w Rosji.

Przez podrażnienie nacjonalizmu i patriotyzmu rosyjskiego i wzmoczenie nienawiści do profanujących świętą stolicę Rosji intruzów — ułatwiło to uzasadnienie późniejszych prześladowań rosyjskich w Polsce w oczach opinii rosyjskiej, jako wymierzonych przeciw odwiecznemu wrogowi, który jednak nie zbudował wówczas katedry katolickiej na moskiewskiej "Krasnoj Ploszczadzi."

Krzywdy, niewątpliwie wyrządzone ówczesnej Rusi (dzisiejszej Ukrainie) przez Rzpltą, nie były wynikiem imperializmu. Przeciwnie, były rezultatem zmierzchu racji stanu, który poprzedził załamanie państwa. Zmierzch ten był spowodowany przez anarchię wewnętrzną, która paraliżowała zdrowy instynkt państwowy. Racja stanu była źle lub wcale nie reprezentowana przez nową dynastję Wazów o władzy zbyt słabej by łagodzić ucisk społeczny i dyskryminację religijną, sprzeczną z chlubną tradycją tolerancji Rzpltej XVI wieku w Europie trawionej przez wojny religijne.

Racja stanu wymagała twórczego kompromisu z kozacką jako polityczną przedstawicielką ludności ruskiej Rzpltej i wbudowanie elementu ruskiego jako równouprawnionego partnera w strukturę Rzpltej Obojga Narodów — jak to usiłowało zrobić poniewczasie w Unii Hadziackiej.

Kozacka była trudnym i niesformnym partnerem, lecz główną przeszkodą były pseudodynastyczne i sprzeczne z interesem Rzpltej sprzeczki "królewiat" ukraińskich, polskich lub spolonizowanych. Ponieważ ucisk społeczny i prześladowania religijne występowały w znacznym stopniu w państwie carów, imperializm polski był rosyjskiemu wtedy i później niezbędny dla ukrycia własnych drapieżnych intencji wobec Ukrainy, pod płaszczykiem śpieszącego w sukurs ofiarom obcego imperializmu "wschodniego cara" Wszechrosji.

Zwycięstwo Imperializmu Rosyjskiego

Załamanie się w połowie XVII w. koncepcji solidarnego współżycia narodów Rzpltej w obronie przed imperializmem wschodniego despotyzmu przez rozejście się z Rusią podważało rację bytu Rzpltej Obojga Narodów i otwierało wrota ekspansji moskiewskiej. Późniejsze czasy wykazały niezbicie kto był wówczas zwycięzcą, a kto pokonany przez podział Ukrainy w wyniku Ugody Perejasławskiej.

Sytuacja obu narodów, polskiego i ukraińskiego stale się pogarszała. Pierwszy się oddalał od swej historycznej świętoci, stracił pozycję mocarstwową, a następnie niepodległość przez katastrofę rozbiorów, wreszcie swobodę rozwoju swej osobowości i kultury. Naród ukraiński zaś znalazł się w zasięgu sił zaprzeczających mu prawa do egzystencji.

Wolności, o których rozszerzenie i wbudowanie w strukturę państwową szermował, gdy znajdował się w zasięgu Rzpltej — zostały zniszczone przez carskiego opiekuna. Odmawiano mu przyszłości mordując jego kulturę (wystarczy wspomnieć "Ukaz Emski" cara Aleksandra II i okólnik min. Wajdejewa, że "języka ukraińskiego nie było, nie ma i nie będzie"). Anektowano jego przeszłość historyczną okresu Rusi Kijowskiej, uważając go jako kolebkę państwa wszechrosyjskiego.

Z okrutną drapieżnością traktował imperializm rosyjski także naród polski. Usiłował go zgładzić podzieliwszy między trzy imperializmy. Hitler i Stalin byli sumiennymi wykonawca-

mi politycznego testamentu Katarzyny II i Fryderyka II, choć zapewne zadanie swe wykonywali z przesadną pedantnią. Najlepsi synowie Polski zawiśli na szubienicy lub byli gładzeni w inny sposób dlatego, że naród polski nie chciał jako "strumień słowiański" rozplnąć się w morzu rosyjskim.

Najstarsze pokolenie polskie pamięta powstańców 1863 r. i staruszków kulejących po taczach w długoletniej katordze syberyjskiej. Pamięta też rusyfikację przez szkolnictwo i inne metody, pamięta groteskową próbę narzucenia Warszawie charakteru rosyjskiego.

Dogorywająca dawna Rosja do ostatniego tchu nie zdobyła się na uznanie prawa Polski do pełnej niepodległości. Na kilkanaście lat zaledwie przed upadkiem caratu i pogrążeniem Rosji w odmetach bolszewizmu odsłonięto uroczyscie w Wilnie pomnik Katarzyny II. Była to apoteoza, tryumf Wszechrosji nad dawną Rzpltą, w szczególności nad znienawidzonym W. Ks. Litewskim.

Imperatorowa głosiła dumnie na pomniku: "Oderwane (ziemie) odzyskałam!" Był to oczywisty fałsz. Wilno nie mogło być oderwane od Rosji, bo od chwili założenia go przez W. Ks. Gedyminę nigdy do Rosji przed rozbiarami nie należało. Fałsz nie przestawał być fałszem, mimo że akceptowało go przez swą obecność grono Polaków, którzy dla rzekomych dożytków korzyści i dla ugodzenia się z władzą rosyjską (stąd nazwa: ugodowcy) przechodzili do porządku dziennego nad prawdą i godnością narodową. Wychodzili z błędnego założenia, że z imperializmem warto jest zawierać kompromisy. Tymczasem kompromisów trzeba unikać, póki obcego imperializmu nie można pokonać i złamać.

Od tych czasów wiele się zmieniło, zaszły ważne fakty. Jeśli nikt nie żąda jeszcze od nas, jak od Ukraińców, byśmy się wypowiedzieli czy chcemy niezależnego bytu państwowego, to chyba dlatego, że w roku 1920 naród polski pod Warszawą i nad Niemnem udowodnił niezłomność i jednomyślnie, że sprawę swej niepodległości państwowej traktuje bardzo poważnie. Takie argumenty trafiają najlepiej do przekonania imperialistów.

Stosunki Polsko-Rosyjskie w Sytuacji Dzisiejszej

Fałsze i perfidne interpretacje były od pokoleń wpajane narodowi rosyjskiemu i nie jest dziwne, że uczciwi patrioci rosyjscy z mlekiem matki wysłali uprzedzenia i wypaczone poglądy na Polskę i Polaków. I na wiele innych tematów. Nic też dziwnego, że tak ciężko jest im wyrwać się ze szponów imperializmu, mimo że od tego zależy ocalenie ich ojczyzny.

Utrudnia im to zdobycie minimum obiektywizmu w ocenie stosunków polsko-rosyjskich, ukraińsko-rosyjskich a i polsko-ukraińskich.

Uderzające jest, że niektórzy tzw. dysydenci rosyjscy, dla których każdy patriota polski winien mieć i przezwyciężać ma głęboką sympatię i szacunek, z nadmierną powściągliwością odnoszą się do krzywd wyrządzonych Polsce przez Rosję i nie kwapią się z ich potępieniem. Natomiast chętnie przyjmują odpowiedzialność za zbrodnie sowieckie.

Dzieje się tak przypuszczalnie z powodu różnicy uczuciowego zaangażowania. Utrudnia to Polakom konieczne przezwyciężenie od pokoleń nabojałych uczuć. Bo niechęć i nienawiść trzeba pokonać i pamiętać krzywd doznanych przezwyciężyć. Ale jest również obowiązkiem wobec ojczyzny o nich nie zapomnieć, choćby dotyczyły poprzednich pokoleń.

Dla polepszenia wzajemnego zrozumienia wydaje mi się koniecznym, żeby patrioci walczący o wolną przyszłość obu narodów zdali sobie sprawę, że stosunki polsko-rosyjskie w dobie współczesnej nie mogą być rozpatrywane wyłącznie lub nawet przeważnie w ich aspekcie dwustronnym. W tej płaszczyźnie spór polsko-rosyjski został istotnie zważony na szalach losu i rozstrzygnięty na niekorzyść Polski.

Wystarczy wskazać na radykalną zmianę w stosunku sił obu narodów. Ale nie ma to dziś decydującego znaczenia, gdyż nie decydujemy z narodem rosyjskim. Imperializm zaś sowiecki jest wrogiem solidarnego frontu ciemniejszych narodów. *niezależnie*

Depesza w Sprawie Cmentarza Monte Cassino

Londyn (D.P.) — Do ministerstwa Spraw Zagranicznych w Rzymie, SPK w W. Brytanii wysłało taki telegram (podpisany przez prezesa Z. Szadkowskiego):

Jesteśmy zaniepokojeni wiadomością, że reżym komunistyczny w Warszawie podejmuje ponownie akcję przejęcia opieki nad Polskimi Cmentarzami Wojennymi we Włoszech. W imieniu kilkudziesięciu tysięcy Polskich Kombatantów w W. Brytanii zwracam się do Waszej Ekscelencji z gorącą prośbą o odrzucenie tych propozycji. Jesteśmy wdzięczni Rządowi Italii za dotychczasową opiekę i gorąco prosimy o utrzymanie obecnego stanu.

Na Polskich Wojennych Cmentarzach w Italii spoczywają nas koledzy, którzy oddali swe życie za wolność i demokrację. Dzisiejsi władcy w Warszawie utrzymują się u władzy dzięki poparciu Moskwy wbrew woli narodu. Ich rządy są zaprzeczeniem wolności i demokracji. Zabiegi o przejęcie opieki mają charakter poli-

tyczny i nie są wyrazem troski o cmentarze. Żołnierze polscy, którzy walczyli w Italii, tak jak i ich dowódca gen. Anders, to byli więźniowie sowieccy, spośród których ponad 14500 zostało bestialsko zamordowanych.

Mamy głęboką wiarę, że Wasza Ekscelencja przychyli się do naszej prośby.

Humor

Porucznik sprawdza, co żołnierze zamierzali z wykładów. Pyta jednego: — Co byście zrobili, żeby podczas wojny nieprzyjacieli nie mogli korzystać z linii kolejowych? — Spaliłbym natychmiast wszystkie bilety!

Rabunkowe Rybołówstwo Sowieckie w Afryce

Luis Cabral, prezydent afrykańskiej Republiki Gwinea-Bissau, zwrócił się do państw Wspólnego Rynku o ochronę przed sowiecką flotą rybacką, która prowadzi rabunkową gospodarkę na wodach republiki. Panują obawy, że przy tempie połowów sowieckich do 1980 roku wody Gwinei-Bissau zostaną oczyszczone z ryb, a szczególnie z krewetek.

Luis Cabral, który jest marksistą, odwiedził niedawno Moskwę i usiłował nakłonić władze sowieckie by wstrzymały rabunkowe połowy na wodach jego kraju. Próba ta nie powiodła się. Cabral usiłuje uzyskać obecnie od państw EWG kanonierki do ochrony wód terytorialnych.

Po uzyskaniu od Portugalii niepodległości, Gwinea-Bissau nawiązała bliską współpracę z Sowietami. Teraz nastąpiło rozczarowanie i Cabral rozluźnił swe stosunki i szuka pomocy gdzie indziej. Uzyskał już pożyczkę od Chin w wysokości 11 mln dolarów i spodziewa się pomocy od EWG.

od stopnia uświadomienia sobie tej solidarności.

Im prędzej ona okrzepnie, tym prędzej naród rosyjski dostrzeże tę solidarność i obudzi się w nim instynkt samozachowawczy, skazujący go na przystąpienie do frontu wolności o znaczeniu decydującym dla dalszego rozwoju wypadków.

By doprowadzić do tego rezultatu, niezbędny jest wysiłek zainteresowania narodów; najtrudniejszy przypada narodowi rosyjskiemu, ale i zasługa nie mała, i decydujący krok w kierunku znalezienia nim przyszłości.

Ale i naród polski musi się zdobyć na wielki wysiłek przezwyciężenia własnego nacjonalizmu. Był on nieunikniony i chyba niezbędny w okresie rozdarcia narodu jako siła łącząca utrzymującą jedność narodu, patriotyzm z rzeczywistością, w której temu narodowi żyć wypadło.

Dziś ta rola jest skończona i Polska musi powrócić do swej odwiecznej racji stanu, skorygowanej jednak dla wyeliminowania błędów, które spowodowały ongiś katastrofę państwa. Wyraża się to w oparciu stosunków z naszymi wschodnimi sąsiadami — z Ukrainą na czele — nie tylko na solidarność, lecz i na równość i demokrację.

Naród rosyjski musi się zdobyć na wysiłek dużo trudniejszy: pozbycie się ściśle zespolonego z jego tradycją państwową i historią — imperializmu. I znowu stosunek do wspomnianych wyżej narodów — z Ukrainą na pierwszym miejscu — stanowi nieodzowny sprawdzian, że ten bohaterski wysiłek został uwięziony powodzeniem. Wolna i niepodległa Ukraina leży w żywotnym interesie Polski, bo asyduje ją od niebezpieczeństwa imperializmu. Wolna i niepodległa Ukraina leży i w żywotnym interesie narodu rosyjskiego, bo asyduje go od tegoż niebezpieczeństwa.

Uczciwy stosunek Polski i Rosji do przedzielających je narodów otworzy dopiero wrota do radykalnej zmiany na lepsze stosunków polsko-rosyjskich i doprowadzić może do likwidacji sporu między obu narodami. Odwieczny spór — wbrew Puszkiniowi — los waży jeszcze na swych szalach. Oby te szale przeważały wolność i pojednanie.

Tydzień Polski

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE W CHICAGO W KOLEJNOŚCI NADAWNIA

ROBERT LEWANDOWSKI

Stacja WSBC—1240 KC
Codziennie 7-8:30 rano
2-3 po poł. w niedziele

ROBERT LEWANDOWSKI
Właściciel

"UNCLE" HENRY CUKIERKA
SKOCZNA POLSKA MUZYKA

Sobota
8:00-9:00 rano i
1:00-2:00 po południu
WTAQ (1300)
Niedziela 8:00-9:00 rano
— i —
2:00-3:00 po południu

GODZINA SŁONECZNA LIDII PUCINSKIEJ

Stacja WEDC
7 dni w tygodniu
8:30-9:30 rano

CHET GULINSKI SHOW

Stacja WOPA—1490 KC
Sobota 12:00-1:00
Niedziela 10:00-1:00

Stacja WYLO—540 KC
Niedziela 9:30 10:30 rano

CHET GULINSKI
dyr. programów

"POLSKA W MUZYCE, PIEŚNI I SŁOWIE"

Stacja WOPA
Codziennie od 12 w poł.
do 12:30 po poł.

ADAM GRZEGORZEWSKI
Kierownik i Zarządca

WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCE

Codziennie 3:30 do 4:00 po poł.
WOPA — 1490 kc
5 DNI

Od poniedziałku do piątku
MARIAN CZERNIECKI

PROGRAMY MICHAŁA PRZEMYSKIEGO
Stacja WOPA
Codziennie

od 4-ej do 4:30 po poł.
Sobota 11-11:30 rano
Niedziela 1-2 po poł.

MICHAŁ PRZEMYSKI
Kierownik

"GŁOS POLONII"

WOPA — 1490 KC
Codziennie
od 4:30 pop poł.
do 6-ej wiecz.
W Soboty 4-6:30 wiecz.

Pp. Mgr. JÓZEF I SŁAWA MIGAŁOWIE, Właściciele

"KŁOPOTY SIEKIERKÓW"

Stacja WOPA 1490 KC
w każdy Wtorek, Środę,
Czwartek i Piątek
7-7:30 wiecz

Kierownik
BRONISŁAW ZIELINSKI
Anonsery
PELAGIA I BRONISŁAW MROZOWIE

Senat Akceptuje Ulgi Podatkowe

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

przedsiębiorstwa przemysłowe, które nie zechcą przejść na węgiel w miejsce najcięższego oleju czy gazu ziemnego. Przedstawienie technologii przemysłu na stosowanie węgla dałoby największe oszczędności energetyczne — 1.2 miliona baryłek ropy naftowej dziennie;

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadus nasz i pradziadus mój, sp.

Szczepan S. Kosiba

po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Sw. Sakramentami, dnia 31 października 1977 roku, o godzinie 2:40 po południu, w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 listopada; o godzinie 9-ej rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 4401 S. Kedzie Ave., do kościoła Sw. Jana P.N.K., a stamtąd na cmentarz Evergreen, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni: Antonina (z domu Stachnik), żona; Rosemary (Emil) Kandealec, Estelle (Ted) Nowak i Virginia (George) Ban, córki i zięciowie; 3 wnucząt, 1 prawnuczkę, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Fortuna Funeral Home. Telefon LA 3-7781.

— \$75 zniżki podatkowej dla osób w wieku powyżej 65 lat oraz \$150 ulgi dla tych, których mieszkania są ogrzewane olejem;

— przyznanie zniżki podatkowej w sumie do \$2,200 dla właścicieli, którzy zainstalują system ogrzewania lub chłodzenia domu działający z wykorzystaniem energii słonecznej.

— oraz przyznanie 15-procentowej zniżki w podatkach od przemysłu, kolegiów, szpitali, municypalnych, powiatowych i stanowych instytucji, które zaczęły stosować węgiel do ogrzewania pomieszczeń.

Ponadto, nieco wcześniej proponowaną zniżkę podatku — maksimum \$150 — na pokrycie kosztów zużytej energii elektrycznej.

Rachunki za prąd elektryczny dla wielu osób drastycznie wzrosły wskutek podwyższonych kosztów siłowni, zmuszonych do importu ropy naftowej.

Kalendarz Zabaw

SOBOTA, 5 LISTOPADA

Klub Borek Wielki, z parafii Śędziszów, Nr 132 ZKM, urządza zabawę towarzyską w sobotę, 5 listopada, w sali SWAP, 6005 W. Irving Pk. Rd. Początek o 7:30 wieczorem. Kuchnia i bar obficie zaopatrzone, do tańca grać będzie orkiestra Kujawiak. Zapraszamy wszystkich małopolan, młodzież oraz całą Polonię.

Stefan Zabawski, prezes; Adam Ocytko, przew.

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

braci Jerzego i Eugeniusza oraz na ojca Warwariva, zaliczając wszystkich do kategorii nazistowskich kolaborantów i przestępców wojennych.

"Gazeta Literacka" cytując słowa niezidentyfikowanej kobiety, która oświadczyła na temat przeszłości Warwariva co następuje: "Znałam go dobrze z Równego z lat okupacji. Pracował on w policji kryminalnej w komisariacie okręgu i często — jako członek ekspedycji karnych — wyjeżdżał do wioski w rejonie Równego, uczestnicząc w działaniach wymierzonych w partyzantów i w ludność cywilną."

Ponadto "Gazeta Literacka" stwierdza, że jego żona zatrudniona była, jako tłumacz w gestapo i "uczestniczyła w brutalnych repre-

Kursy Dla Dorosłych

Biuro Informacyjne City Colleges of Chicago podaje do wiadomości że Truman College, 1145 W. Wilson Ave., organizuje od dnia 5 listopada br. szereg kursów dla dorosłych. Koszt wynosić będzie \$10 za pierwszy kurs i \$5 za każdy następny brany równolegle.

Przewiduje się kursy językowe, sztuki, kursy w zakresie domowego budżetu, zdrowia, sportu, socjologii, metafizyki, technologii i wiele, wiele innych. Informacja i rejestracja do dnia 3 listopada włącznie, od godz. 6-ej do 8-ej wieczorem. W sprawie informacji proszę dzwonić pod nr. 878-1700, wewn. 2108 lub 2109.

To samo biuro zawiadamia również, że Wright College, 3400 N. Austin Ave., organizuje podobne kursy na tych samych finansowych warunkach, ofiarowując chętnym możliwość zdobywania wiedzy w zakresie matematyki, języków obcych i angielskiego, fotografii, psychologii, maszynopisania, stenografii, dekoracji wnętrz, tańca towarzyskiego i wielu innych dziedzinach. Zajęcia w Wright College rozpoczynają się w dniu 17 listopada br., a po bliższe informacje proszę dzwonić pod nr. 777-7900, wewn. 51.

Dla Krewnych i Przyjaciół

NA ŚWIĘTA

Prosimy zamówić prenumeratę Dziennika Związkowego W STANACH ZJEDNOCZONYCH i W KANADZIE (United States and Canada)

CODZIENNIE I NA WYKEND (Daily and Weekend)

- ☐ Na rok (1 year) \$31.50
☐ Na pół roku (6 mo.) \$18.00
☐ Na kwartał (3 mo.) \$10.50
☐ Na miesiąc (1 mo.) \$ 5.00

TYLKO WEEKENDOWE WYDANIE (Weekend Only)

- ☐ Na rok (1 year) \$10.25
☐ Na pół roku (6 mo.) \$6.75
☐ Na kwartał (3 mo.) \$4.00

Wysłać na adres:

Imię i Nazwisko .....

Ulica .....

Miasto .....

Z polecenia: .....

Stan .....

Zip Code.....

Załączam ☐ czek ☐ przekaz pieniężny na sumę \$.....

Oplatę za prenumeratę prosimy wysłać w formie czeku lub przekazu pieniężnego (Money Order). — Wysyłanie gotówki jest ryzykowne.

THAT'S A FACT

DEATH ON SPRINGS!

WHEN THE TIGER SHARK HAS ITS MOUTH CLOSED, HIS TEETH LIE FLAT. WHEN HE SIGHTS A PREY, THE SHARK'S MOUTH OPENS AND ITS FEARSOME TEETH SPRING ERECT!

MAKE SURE! THE WAY TO MAKE SURE YOU SAVE IS TO ENROLL IN THE PAYROLL SAVINGS PLAN—SO THAT BAD WEATHER, LACK OF TIME OR A SUPER SALE AT A DEPARTMENT STORE WON'T STAND IN THE WAY OF YOUR SAVING A PORTION OF YOUR PAYCHECK TO BUY U.S. SAVINGS BONDS!

LIGHT INFANTRY! TO FIND THEIR WAY ON DARK NIGHTS U.S. SOLDIERS IN 1870 WERE ISSUED HATS TOPPED BY AN OIL LAMP!

Wysokie Opłaty Polski w ONZ

Nowy Jork. (N. Dz.) — Jeśli wnioski Komisji Finansowej Zgromadzenia ogólnego zostaną przyjęte, Polska będzie musiała płacić 1.39 proc. budżetu Narodów Zjednoczonych, czyli znacznie ponad 5 milionów dolarów.

Budżet roczny ONZ wynosi około 400 milionów. Obliczany jest według wysokości dochodu narodowego, którego ustalenie nie jest łatwe dla krajów mających rządy komunistyczne, tradycyjnie unikające ogłaszania statystyk.

Z PRL jest względnie najłatwiej, gdyż w Polsce nadal kontynuowane są dobre tradycje statystyczne z okresu przedwojennego. Istnieje też w obliczeniach pułap. Żaden kraj nie może płacić więcej niż 25 procent budżetu światowej organizacji.

Na skutek tego Stany Zjednoczone, które jeszcze niedawno pokrywały 40 procent budżetu, teraz placą 25 procent. Według skali wartości dochodu narodowego (net.), powinny by płacić 29 procent. Na ZSRR przypada

13.5 proc., na Chiny 5.5 proc. Niemcy Wschodnie mają płacić mniej niż Polska, bo 1.33 proc.

Sprawa opłat w ONZ wywołuje zawsze spory i kontrowersje. 27 krajów uprzemysłowionych, włączając w to USA, ZSRR, Japonię, Europę zachodnią, a także Polskę, ma w najbliższych 3 latach płacić 89.4 proc. całego budżetu ONZ; pozostałych około 130 krajów tylko 10.96 proc.

Największą kontrowersję wywołała w dyskusji sprawa składek 13 państw produkujących ropę naftową, a więc głównie krajów arabskich, mających obecnie nadmiar rezerw na skutek drastycznej podwyżki ceny tego surowca. Wymiar ich składek podniósł się o 60 procent, co nadal uważane jest za niedostateczne.

W dyskusji w Komisji Finansowej szczególnie czynny był przedstawiciel USA, kongresman Lester L. Wolff z Nowego Jorku. Zamierza on wstrzymać się od głosowania na znak protestu przeciwko nowej skali opłat.

Mafia Walczy z Kryzysem

(D.P.) — Seniorzy komórek mafijnych narzekają we Włoszech podniwoy na młodzież. Złazszcza w Kalabrii młoda generacja nie przestrzega kodeksu honorowego obowiązującego starszych. Dawniej nie robiono zamachów na kobiety. Dziś dobre tradycje zamierają i młodzi nie cofają się przed niczym. Do komórek mafijnych przyjmuje się byle kogo i nie wiadomo gdzie kończy się działalność mafii a gdzie zaczyna się robota opryszków.

Zdaniem mafijnych patriarchów wszystkiemu winien jest upadek obyczajów i brak szacunku dla rodziców. W okolicach Reggio di Calabria zastrzelono w tym roku, do końca września, 45 osób a zraniono 65. Były to ofiary porachunków między dzikimi intruzami a członkami prawdziwych cosche, które z dawien dawna opiekowały się sklepikarzami, firmami handlowymi i wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwami. Ochronie podlegają też fryzjerzy i akuszerki. Oczywiście mafie każą sobie za osłonę płacić okup według uzgodnionej taryfy, ale tylko wtedy ludzie czują się bezpieczni.

Zastój gospodarczy, bezrobocie i zalamanie się dwóch wielkich przedsięwzięć gospodarczych jak zakład petrochemiczny w Saline na południu i port dla projektowanej stacji w Gioia Tauro na północ od Reggio, zaostriżyły kryzys i rozgoryczyły ludność, która spodziewała się wielu nowych miejsc pracy dla młodzieży. Organizacje mafijne zareagowały na to nowymi pomysłami. Pojawili się pokątni pośrednicy, którzy za odpowie-

Są mniej cnotliwe sposoby zarabkowania i wyduszania pieniędzy. I tak np. do komendy karabinierów w Reggio doszły wiadomości, że mafiosi pobierają okup za porwanie postanowione, ale nie wykonane. Po prostu zawiadamia się rodzinę, że ktoś z najbliższych zostanie schwytany i uprowadzony jeśli nie będzie zawsza wykupiony. Taka pogroźka urządziła wszystkich. Porywacze nie mają kłopotu z porwaniem i ukrywaniem zaskwestrowanej osoby, a familia nie jest narażona na trwogę. Zależnie od wysokości sumy gwarancja ze strony mafii jest roczna lub kilkuletnia. Stosowane jest też sprzedawanie właścicielowi skradzionych u niego rzeczy. Jeżeli spór o wysokość okupu toczy się między osobami "honorowymi" — rozstrzyga orzeczenie mafijnego arbitra.

Obyczajne mafijne dotarły do sądów. W Reggio zapodziały się w sądzie okręgowym teczki ze sprawami miejscowych osobistości podejrzanych o nadużycia. Musiano przysłać z Rzymu specjalnego prokuratora. Ten sam zaczął szukać po wszystkich biurkach. Odnalazły się co do jednej. Ale na jak długo?

(fc)

Kalendarzyk Posiedzeń

Tow. Gwiazda Wolności, Grupa 1820 ZNP, odbędzie swe zebranie w niedzielę, 6 listopada, o 1:30 po południu, w "Bagateli", 1122 N. Milwaukee Avenue. Do załatwienia dużo ważnych spraw — prosimy wszystkich członków o obecność.

Dr Edward C. Różański, prezes; Józef M. Rutkowski, sekr. prot.

Klub Brzeziny odbędzie swe zebranie w niedzielę, 6 listopada, o 2 po południu, w zwykłym miejscu posiedzeń. Prosimy wszystkich członków o przybycie.

Stanisław Jaskulka, prezes, Katarzyna Jaskulka, sekr. prot.

NEW YORK. — Grupa nieuzbrojonych nacjonalistów portorykańskich okupowała przez parę godzin Statuę Wolności, nie dopuszczając do niej turystów. Portorykańczycy wywiesili swą flagę na czole statuy i demonstrowali żądając wypuszczenia więźniów politycznych. (UPI)

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka moja, siostra i ciocia nasza, sp.

Helena Cebulak

(z domu Kopeć, żona śp. Feliksa, z pierwszego męża Kachan)

po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 31-go października, 1977 roku, o godzinie 3:42 nad ranem, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2-go listopada, o godzinie 1-ej pł., z zakładu pogrzebowego, pnr. 6000 N. Milwaukee Ave., a stamtąd na cmentarz Elmwood, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Virginia Kachan, córka; Kazimierz Kopeć wraz z żoną Bronisławą, brat w Polsce; Jadwiga Kopeć, chrześniaczka w Polsce; bratanek, bratanica, siostrzeńcy i siostrzenice w Polsce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie. Telefon 774-4100.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec nasz, syn mój, teść i dziadus nasz, sp.

Jan M. Rejman

(syn śp. Józefa, zięć śp. Jana i śp. Marcjanny Nowak)

Członek Stow. b. Lotników Polskich i Tow. Ks. Józefa Poniatowskiego Grupa 662 ZNP, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 30-go października 1977 roku, o godzinie 1:30 w nocy w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 listopada, o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 4401 S. Kedzie Ave., do kościoła Sacred Heart w Palos Hills, Ill., a stamtąd na cmentarz Holy Sepulchre, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Bronisława (z domu Nowak), żona; Marcjanna (LeRoy) Burandt, Danusia (Robert) Bednar i Janina (Wayne) Sira, córki i zięciowie; Stanisława Rejman, matka w Polsce; Allison Bednar, Wayne Sira Jr. i LeAnna Burandt, wnuczki i wnuk, wraz z całą rodziną.

Prosimy nie nadsyłać kwiatów.

Pogrzebem zajmuje się: Fortuna Funeral Home, telefon LA 3-7781. (31-1)

Pokłady Rudy Żelaznej Na Suwalszczyźnie

Jeszcze parę dziesiątków lat temu w szkole na lekcji geografii mówiło się z ubolewaniem o ubóstwie zasobów mineralnych Polski, bo to jedne góry zbyt młode, aby w ich głębi można się było czegoś doszukać, a inne — zbyt stare, więc co było to się już dawno rozproszyło.

W dodatku większość kraju przykryła grubą warstwą osady polodowcowe. Co prawda, te wszystkie żwiry i piaski — dary lodowca — zyskują coraz większą wartość w związku z nasilonym budownictwem w kraju, ale gdy mówi się o bogactwach geologicznych — nie piassek ma się na myśli. Nawet jeszcze kilka lat temu na Kongresie Nauki Polskiej zasoby geologiczne kraju oceniano jako bardzo skromne. To tylko dowód, jak trwale mogą być tradycyjne, zakorzenione poglądy. A przecież polskie bogactwa mineralne liczą się nie tylko w Europie, ale również w świecie.

Węgiel kamienny i brunatny, miedź, cynk, ołów, siarka, sól kamienna, sole potasowe, gaz ziemny, różne surowce skalne i ostatnia duma polskiej geologii — suwalskie magnetyty tytano-wanado-nośne (metale lekkie trudnopalne, tytan o srebrnym połysku, wanad o barwie stalowo-szarej) — to bogactwa duże, a nawet bardzo duże, jak na niewielki kraj, choć nie zawsze jeszcze racjonalnie użytkowane.

Sukcesami kończone poszukiwania geologiczne świadczą o poziomie myślenia naukowej, o nowoczesności metod, są jednakże uwarunkowane budową geologiczną, która jest na obszarze kraju wyjątkowo urozniczona, stanowi dosłownie mozaikę. Wszystkie wielkie odkrycia ostatnich dziesięcioleci możliwe były dzięki systematycznie prowadzonym regionalnym przyrodniczym badaniom geologicznym, dzięki tzw. zdjęciom geofizycznym.

Geofizyka, a zwłaszcza grawimetria, magnetyka i sejsmika — to młotki współczesnej geologii. Tak głęboko tradycyjni młotek geologiczny nie sięgał, stąd też tradycyjny pogląd o ubóstwie Polski — twierdził prof. dr Jerzy Znosko, odkrywcę suwalskiego złota.

Mówi się o nim, że to ten geolog, który znalazł igłę w stogu siana. I nie jest to żadna przesada. Soczewkowate złoża zalegają na głębokości od 850 do 2,000 m. Na powierzchni jest to obszar zajmujący zaledwie kilka kilometrów kwadratów. Soczewki te są wbudowane jakby w betonowy fundament — w skały krystaliczne przykryte grubą kłodą skał osadowych.

Wskazanie palcem, w którym miejscu należy ustawić wieżę wiertniczą i zagłębiać świder — wydaje się gestem prawie magicznym, zwłaszcza gdy poprzedzają tę decyzję zaledwie 4 wierceń wykonane na obszarze północno-wschodniej Polski na powierzchni 20 tys. km kw. Nie był to jednakże gest magiczny, lecz bardzo skrupulatna analiza istniejących danych.

Podstawą wnioskowania o celowości poszukiwań w danym miejscu były wykonane już wówczas zdjęcia geologiczne — grawimetryczne i magnetyczne, które wskazywały wyraźną anomalie siły ciężkości na danym obszarze. Nadmiernie siły ciężkości w porównaniu z przeciętną pozwala przypuszczać, że w podłożu znajdują się ciężkie skały żelazonośne. Wskazuje na to również dodatnia anomalia magnetyczna.

Pozornie wydaje się to zupełnie proste, niełatwo jednak odczytywać mapy geofizyczne i interpretować wyniki tych badań. Anomalii jest wiele, tuż obok dodatniej może być ujemna. Nie można podejmować bardzo kosztownych wierceń w każdym miejscu, w którym stwierdza się anomalie. Na to nie stać żadnego kraju. Wybiera się pewne ciągi anomalii, aby przy najmniejszej liczbie wierceń uzyskać najwięcej informacji.

Pierwsze Odkrycia
Prof. Jerzy Znosko, ściśle współ-

pracując z geofizykiem prof. dr. Janem Skorupą, w 1956 r. wskazał miejsce, gdzie należy rozpocząć wiercenia. Była to miejscowość Szlono-kie. W 1957 r. dowiercono się na głębokości 801 m do skał krystalicznych — anortozytów. To odkrycie uzasadniło wszystkie dalsze badania, wiadomo bowiem, że takim skałom towarzyszą rudy żelaza i inne cenne pierwiastki.

Na anortozytach zalegała warstwa zawierająca spoiwo hemetytowe z okrucinami czystego hematytu (rudy żelaza) od wielkości grochu do pięści. Prof. Znosko opracował wstępny projekt robót geologicznych dla północno-wschodniej Polski, a w r. 1962 powstał projekt badań — "Perspektywy i regionalny projekt poszukiwań złóż rud żelaza w podłożu krystalicznym i w pokrywie osadowej obszaru północno-wschodniej i wschodniej Polski".

W wyniku prowadzonych badań geolodzy skoncentrowali swoją uwagę na Krzemiance w pobliżu wsi Szurpiły. I tam 1 sierpnia 1961 r. dowiercono się na głębokości 850 m. do najcenniejszej rudy żelaza — manganatu tytano i wanadonośnego. Gdy świder przewiercił 20 m magnetytu, powstała sensacja, przyjeżdżać zaczęli specjaliści, działacze gospodarcy.

Odkrycie rudy nie oznacza jeszcze złoża, którego eksploatacja byłaby uzasadniona ekonomicznie. Potrzebne były dalsze szczegółowe badania, toteż podjęto je od razu. Zanim jednak uzyskano niezbędne dane, trzeba było zbilansować złożo, tzn. określić zasobność złoża, warunki geologiczne i uzasadnioną wielkość wydobycia.

Nakaz zbilansowania złoża był przedwczesny, a w ślad za nim — również przedwczesna decyzja o zaniechaniu dalszych badań, ze względu na zbyt głębokie zaleganie i zbyt małą zasobność złoża. Prace wstrzymano w 1964 r., a wkrótce potem odwołano prof. Znosko. Po pewnym zastoju roboty znów podjęto. Dokumentatorem złoża został dr inż. Marian Subieta.

Pierwsze otwory wiertnicze sięgały do 1,200 m, ale rozpoznanie grawimetryczne uzasadniało widzenia tej cennej bryły znacznie głębiej, jak to określił prof. Znosko. Dalsze wiercenia potwierdziły rozpoznanie.

Złożo składa się z grubszych i cieńszych soczewek magnetytu; miąższość najgrubszych sięga 120 m. Odkrycie tego złoża dowodzi bardzo skrupulatnych badań geofizycznych.

Możliwość Eksploatacji

20 lat minęło od pierwszego historycznego wierceń, które potwierdziło słuszność wnioskowania geofizyków i geologów. Znalezione i udokumentowane bardzo cenne złożo, szczególnie ze względu na domieszkę wanadu, uszlachetniającego stal oraz tytanu — metalu przyszłości, pożądanego dosłownie we wszystkich dziedzinach przemysłu. Nie znaczy to, że będą już szybko kopalnie.

Budowa takiej kopalni jest bardzo kosztowna. Udokumentowane bogactwo musi jeszcze poczekać w ziemi, gdyż liczne i pilne potrzeby kraju należy zaspakajać we właściwej kolejności.

Otóż, wobec tego, że soczewki magnetytu są wtopione w twarde krystaliczne skały, możliwa jest obróbka strzałowa, a w jej wyniku powstawać będą w głębi ziemi rozległe komory wysokości kilkudziesięciu metrów. Komory takie mogą pomieścić nawet cały zakład wstępnej przeróbki rudy, polegającej na kruszeniu, mieleniu tzw. elektroseparatoracji oraz prażeniu elektrycznym.

Zarówno wydobywanie rudy z tak wielkiej głębokości, jak i umieszczenie na tym poziomie zakładu przetwórczego możliwe jest dzięki szczególnym warunkom termicznym: na głębokości 850 m temperatura jest niższa niż średnio roczna na powierzchni i dopiero w złożu zaczyna stopniowo wzrastać. Są to nieporównanie korzystniejsze warunki niż w kopalniach miedzi, cynku, ołowiu, a

Echa Pożaru u Albertynów

Kraków. (KE) — Społeczeństwo katolickie Zakopanego i Podhala, a także całej Archidiecezji krakowskiej z bólem przyjęło wieść o pożarze zabytkowej pustelni Braci Albertynów na Kalatówkach.

Ten drewniany klasztor wraz z kaplicą, w znacznej części zbudowany rękoma samego sługi Bożego Alberta oraz Braci Albertynów, otaczany był powszechnym szacunkiem i przywiązaniem nie tylko naszej Archidiecezji, ale i całej Polski.

Kuria Metropolitalna w Krakowie dołoży wszelkich starań, aby ten cenny zabytek polskiej tradycji albertynskiej został odbudowany.

Równocześnie wyrażamy prośbę, ażeby całe społeczeństwo otoczyło należytą opieką położony w pobliżu — również na Kalatówkach — dom zakonny Sióstr Albertynek ze stylową celą brata Alberta, jako też kaplicę Matki Bożej Królowej Tatr na Rusińskiej Polanie. Wszystkie te obiekty sakralne, które znajdują się na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, zasługują na szczególne poszanowanie.

Równocześnie skierowuję specjalną komisję Kurii Metropolitalnej w Krakowie celem dokładnego zbadania okoliczności pożaru, a także stanu bezpieczeństwa domu Sióstr Albertynek oraz kaplicy na Rusińskiej Polanie.

Ks. Karol Kardynał Wojtyła

także węgla, gdzie temperatury wzrastają bardzo szybko. Jest to spowodowane wprowadzeniem powietrza w pokłady zawierające siarczaki metali: następuje proces utleniania — reakcja wybitnie egzotermiczna, podczas której wydzielą się ciepło, skąd właśnie wzrost temperatury.

Anortyzot — skała magmowa, w której tkwi ruda i która będzie wydobywana łącznie z rudą, nie utworzy hałd na powierzchni jest to bowiem piękny materiał dekoracyjny — ciemna prawie czarna, gruboziarnista skała z szafirowymi kryształami, świetnie dająca się polerować. A rozdrobiony materiał może służyć jako kruszywo do betonu.

Suwalskie magnetyty znajdują się dosłownie na granicy Suwalskiego Parku Krajobrazowego — przepięknego fragmentu przyrody. Jednakże bogactwa zalegają w ziemi, gdy już przyjdzie czas ich wydobycia, nie powinny zagrozić skarbowi naziemnym. Pozwalają na to zarówno szczególne warunki geologiczne, jak i nowoczesna technika.

I. J.

Praca Męska MACHINISTS

Full time, day or night shifts. Experience preferred but will train.

Call or apply

766-0079

CREST MACHINE CO.
911 Lively Blvd
Wood Dale, IL.

SPAWACZE
MIG & TIG WELDERS
na 1-szą i 2-gą zmianę potrzebni.
Zgłoszenia do Employment Office.
EAGLE SHEET METAL MFG. CO.
6226 W. Howard St., Niles, IL.
775-5600 967-5600

ASSEMBLERS

For light machine assembly on 1st shift. Must speak English. Good wages and benefits including profit sharing and insurance. Manufacturer of high speed Flexographic presses. Take Waukegan road to Grove St., west on Grove St. to Depot St. and north on Depot St. one block.

WEBTRON CORPORATION
1234 Depot St.
Glenview, Illinois
724-6600

Praca Męska

BURNING MACHINE OPERATOR

Operator for AIRCO #50 Travograph burning machine. Electric Eye. Radiograph Burners also. Must be experienced. Top wages.

E. Blacke

JOHN MOHR & SONS

3200 E. 96th St.

Chicago, IL. 60617

768-0650

An Equal Opportunity Employer

POTRZEBA MĘCZYZYN

Do ogólnej pracy jako "clean-up men". Zmiana od 11 rano — 7:30 wieczorem.

SLOTKOWSKI SAUSAGE CO.

2021 West 18-ta Ulica

YOUNG MAN FOR PRODUCTION CONTROL

High School graduate. Polish language helpful. Also tool & die maker repairman. Good opportunity. Apply in person.

CELCO INDUSTRIES

2440 N. Narragansett

WHOLESALE MEAT COMPANY

will train to be hamburger grinder. Requires physical work. Will train to operate grinding machine. Good opportunities. Call OSCAR after 3 p.m.

829-4300

HURTOWNIA MIĘSNA

przeszkoli mężczyzn w mieleniu mięsa na "hamburgery". Wymagana praca fizyczna. Nauczymy używać maszyn do mielenia. Dobra okazja. Dzwonienie do OSCAR'a

829-4300 po 3-jej po poł.

DO OBSŁUGI TOKARKI

Musi być doświadczony i pracować z rysunków technicznych. Wiele nadgodzin, dobre warunki pracy. RAJNER QUALITY MACHINE WORKS

4517 W. Thomas St. 276-1760

pytać o Dick Rajner

JANITOR

Working hours 4 p.m. to 1 a.m. Good pay & union benefits. Must have Green Card. English speaking helpful.

Call Mr. Crosby

440-7550

GENERAL FACTORY

Need good men for work in Plating Plant. Good working conditions & benefits.

CALL 666-6732

ROBOTNIKOW DO OGOLNEJ PRACY

Początkowa zapłata \$3.25 za godzinę. Zgłoszenia osobście do

NORTH SHORE STEEL CO.

2101 N. Railroad Ave.

Glenview, IL.

BENCH REPAIRMAN

Experience in REPAIRS of SOLID STATE HI-FI EQUIPMENT, TAPE RECORDERS and COLOR TV. GOOD WAGES and Working Conditions. Excellent opportunity.

AMERICAN WIDE

RADIO CORP.

Call 887-1250

WILL TRAIN MECHANICALLY INCLINED MAN

For general shop work. Good starting salary, paid holidays, insurance and vacation. Apply in person:

AIR-MITE DEVICES

4739 W. Montrose

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATOR OR SET-UP MAN

For multiple spindle or Browne & Sharp. Full or part time. All benefits plus profit sharing, plus a good place to work.

Call 735-0122 ask for TONY MIKUS.

WESTERN SCREW MACH. PROD. CORP.

4301 S. Knox Ave. Chicago

MAINTENANCE MECHANICS

We need experienced men in installing, maintaining, and repairing high speed production machinery and general plant machinery. Good benefits provided.

PRECISION VALVE CORP.

2930 N. Ashland Ave.

348-1201

Kontraktorzy

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW

SZYBKO — TANCIO — SUMIENNE — FACHOWO
• ROBOTY CIESIELSKIE • OBICIA ALUMINIOWE I INNE • DACHY
• SCHODY • OKNA • WERANDY • PIWNICE • KUCHNIE
• ŁAZIENKI • DODATKOWE POKOJE • FUGOWANIE
• MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ
• ROBOTY GWARANTOWANE

Dzwonienie Do Znanego Kontraktora

Mike Dragowicz 588-6535

Praca Żeńska

POTRZEBNE SZWACZKI na maszynach do szycia.

Zgłoszenia do:

ANGELAIR BRIDAL MFG.
416 S. Franklin St. 4-te piętro

WOMEN LIGHT, CLEAN, BINDERY WORK

Part Time Day Hours Only

Skokie Location. Car Needed

METROPOLITAN GRAPHIC ARTS

7329 Monticello

Skokie, IL.

674-8290

CALL A.M. ONLY

Praca

Do łączenia zwojów elektrycznych oraz wyjmowania zwojów, i wielokrotnego nawijania zwojów.

COIL CONNECTORS

COIL PICKERS and

MULTIPLE COIL WINDERS

Tylko doświadczeni niech się zgłaszają. Najwyższa zapłata.

Zgłoszenia osobście do:

V & F COIL & TRANSFORMER CORP.

4140 N. Kolmar Ave.

DRAFTSMAN INK ON CLOTH

Must speak English

Emmet Kennedy & Comp.

11 S. LaSalle St.

Alteration & Fitting

Experienced lady for Women's Apparel Store

BER-TALS

10 W. Randolph

346-2733

CARPET INSTALLER

With exp. Year round work for qualified personnel.

Call Rick before 2.

593-8590

GENERAL OFFICE

Call for appointment:

527-4428

GENERAL OFFICE

Call for appointment:

527-4428

Ask for: Mrs. FLYNN.

Pomoc Domowa

HOUSEKEEPER — child care. Live in. \$100 — week, room, board.

448-4212.

RESPONSIBLE MATURE WOMAN

Needed for housekeeping and infant care help. Part time. Hours flexible. We will pay well for good help. Near North: 900 North East of La Salle.

266-7251

RELIABLE FULL TIME CLEANING

Lady, permanent. Top pay for right person. Own transportation necessary. Northwest suburb. Some English.

882-7887

GOSPODYNI

\$100-\$125 TYGODNIOWO.

Własny pokój, łazienka, telewizor.

5 dni.

ARDEN'S AGENCY

6934 N. Glenwood

Dzwonienie po angielsku.

465-1241 albo 842-1843

TOWARZYSZKA mówiąca po polsku i trochę po angielsku potrzebna do starszej pani. Mieszkanie, utrzymanie i zapłata. Północno-zachodnia dzielnica. 622-8537.

EXPERIENCED HOUSE CLEANING WOMEN

Who would like to make \$4 per hour. You must be efficient, dependable, trustworthy & prompt full or part time. Some English necessary.

Call 248-3245

Psy

GERMAN SHEPHERD PUPPIES

A.K.C. champion bloodline. 2 females. One 8 month old female. Home trained.

837-8776

Kontraktorzy

CENY WZRASTAJĄ NAJLEPSZA OSZCZĘDNOŚĆ TO ZROBIĆ RAZ, A DOBRZE

Jako fachowcy wykonamy każdą małą czy dużą naprawę wewnątrz czy zewnątrz budynku najoszczędniej. Dzwonienie zaraz — zanim się rozpocznie pośpiech. Również w nagłych wypadkach.

General Contracting Co.

4146 W. Armitage

278-1525

Domy

W PARAFII ST. PETER CANISIUS BLISKO

NORTH AVE. I LAVERGNE

Naróżnikowy, murowany. 4 apartamenty: 2x5, 2x4. Garaż murowany na 2 auta. Pełna cena tylko \$42,500.

KNECHT AND CO. REALTORS

6278 W. North Ave. 745-0404

EVERGREEN PARK

Piękny Duży

10 MIESZKANIOWY BUDYNEK

Dobry dochód, niewielkie wydatki, dobra komunikacja. Idealny dla właściciela, który chce tam zamieszkać.

323-1374

Do Wynajęcia

5 POKOI, 2 sypialnie. Ogrzewanie "space". Dorosłym. \$150. 1327 W. George. 281-4273.

5 1/2 POKOI. 5105 W. Altgeld. NA 2-6172.

Parcele Cmentarne

WOODLAWN CEMETERY

TWO — 6 GRAVE PLOTS

Forest Lawn Section Lots No's. 405-418. Will divide into 2 or 4 grave plots. Reasonable offers considered.

Skazani Za Fałszowanie Formularzy Podatkowych

Agenci federalni prowadzą śledztwo celem sprawdzenia niedawno otrzymanych informacji o istnieniu szajki złodziejskiej okradającej rząd przez wypełnianie setek fałszywych formularzy podatkowych.

Agenci zostali powiadomieni, iż rzekomy spisek został opracowany przez trzy grupy pracowników umysłowych, wspólnie dążących do defraudowania tysięcy dolarów jako zwrot "nadpłaconych" podatków. Przełomowym punktem w tej sprawie było zeznanie 32-letniego Jon Throne Sharp'a, który przyznał się do udziału w spisku. Sharp, były agent ubezpieczeniowy z południowej strony miasta zeznał, że sfalszował 141 formularzy podatkowych w nadziei otrzymania \$160 tysięcy nielegalnego zwrotu podatkowego. Nie ujawnił on jednak nazwisk pozostałych członków zмову, w obawie o bezpieczeństwo swej żony, rodowitej Niemki i dziecka. Sędzia Hubert L. Will, skazał Sharp'a na jeden rok więzienia oraz pięć lat nadzoru sądowego.

Zablokowane Tory

Pożar, który wybuchło w niedzielę rano w południowej części miasta i zniszczył siedmiopiętrowy dom przy 8901 S. Baltimore St., spowodował, że gruz i resztki spalonego budynku zablokowały tory kolejowe w okolicy. 120 strażników walczyło z płomieniami przez 90 minut, do akcji włączyły się specjalne armatki wodne i helikopter.

W rezultacie pożar opanowano, natomiast obecnie władze kolejowe dokonują oczyszczania torów. Do czasu przywrócenia normalnego ruchu pociągów pomiędzy 91-szą S. St. a 83-cią S. St. kursować będą autobusy, przewożące pasażerów kolejki bez dodatkowych opłat.

Dochodzenia Przeciwko Firmom Handlującym z Powiatem

Urzednicy powiatowi oznajmili, że podjęte są sankcje karne przeciwko dostawcom, podejrzanych o nieuczciwe praktyki sprzedawania powiatowi artykułów, które nie odpowiadają wymaganiom normom jakości. Agent powiatowy do spraw zakupów Edward Mulville oświadczył, że jedna z firm już jest zawieszona w swoich kontaktach handlowych z powiatem, a druga znajduje się pod obserwacją.

George Dunne, prezes Rady Powiatowej, informuje, że każda firma, która dostarcza swoje artykuły powiatowi i nie stosuje się do wymaganych norm i jakości, będzie musiała zrehabilitować straty, jakie poniósł powiat przy zakupach jej produktów. Dodał on, że jeżeli wykryte zostaną przypadki defraudacji, sprawa zostanie oddana w ręce prokuratora stanowego Bernarda Carey'a.

Thomas Fuller, zastępca szeryfa powiatowego, oskarża firmę Louise Schulman Sales, o sprzedanie powiatowi setek galonów preparatu służącego do dezynfekcji pomieszczeń, którego proporcje składników nie odpowiadają wymaganiom normom. Preparat ten używany był do czyszczenia pomieszczeń w gmachu Rady Powiatowej, gmachu Sądu Powiatowego i więzienia powiatowego. Głównym składnikiem tego preparatu jest olejek sosnowy. Według norm preparat powinien zawierać 60 procent tego olejku — artykuł dostarczany przez firmę Louise Schulman Sales zawiera 2 procent olejku.

Inna firma podejrzana o defraudację sprzedawała powiatowi specjalnie preparowany wosk, służący do czyszczenia podłóg. Nazwy tej firmy nie ujawniono, ponieważ nie zostało jeszcze ukończonych dochodze-

Drugi mężczyzna, który przyznał się do udziału w zмову, George Turner, 52, został skazany na sześć lat pozbawienia wolności, za otrzymanie nielegalnych zwrotów w wysokości \$28 tysięcy. Turner przyznał się do podania fałszywych informacji na blisko 200 formularzach podatkowych. Turner i Sharp poznali się szereg lat temu w więzieniu federalnym w Sandstone, Minn., gdzie odsiadywali inny wyrok za defraudację.

Obecny plan defraudacji, w dużej mierze opracowany przez Turner'a i Sharp'a, polega na wypełnianiu formularzy podatkowych posługując się prawdziwymi nazwiskami podatników — nieświadomych spisku. Bywają również wypadki fałszowania nazwisk. Czeka ze zwrotem "nadpłaconych podatków" realizowane są po przedstawieniu fałszywych dokumentów identyfikacyjnych. Sharp przyznał, iż deponował nielegalnie uzyskane pieniądze w sześciu różnych bankach, posługując się siedmioma nazwiskami oraz czterema adresami pozamiejskimi. W swym zeznaniu Sharp podał pewne szczegóły dotyczące organizacji szajki:

— pierwsza grupa, składająca się z księgowych i innych urzędników, zajmujących się wypełnianiem formularzy podatkowych. Przeciętą żądane przez nich zwrotu wynosi \$1,100;

— druga grupa zajmuje się adresami pod które czeka rządowe są wysyłane;

— trzecia grupa dostarcza identyfikacji, w tym karty Social Security.

Śledczy stwierdzili, że duża część numerów Social Security używanych w spisku należy do członków sił zbrojnych — próbują obecnie wykryć źródło dostarczania tych numerów.

nie przeciwko niej.

Powiat odmówił przyjęcia od pierwszej firmy zamówionych uprzednio dostaw. Głównym składnikiem zamówionego preparatu jest fenol, co, jak utrzymuje firma, czyniło preparat wiele tańszym i bardziej efektywnym, niż tego typu preparaty zawierające inne składniki, np. właśnie olejki sosnowy.

Fuller oświadczył, że sprzątaczkę, którym dano do użytku kontrowersyjny preparat uznają go za nie mniej efektywny od wody. Ze względu na używanie do produkcji tego preparatu fenol, jest on też niebezpieczny, tak dla jego użytkowników, jak i dla ludzi, którzy przebywają w pomieszczeniach, w których był zastosowany.

Mulville oznajmiał, że powiat zapłacił w tym roku firmie Schulman Sales \$9,899 za tem i kilka innych artykułów. Jest jeszcze dłużny firmie \$3,797, ale wstrzymał zapłatę do chwili ostatecznego zakończenia dochodzenia.

Czy Zadecydowała Protekcja i Poparcie Ze Springfield

Specjalna stanowa komisja powołana do zwalczania stronniczości przy zatrudnianiu — Fair Employment Practices Commission — otrzymała nowego dyrektora, który według opinii wielu wybrany został na swe stanowisko w sposób urągający bezstronności, jak pisze Mitchell Locin w Chicago Tribune.

Upředni dyrektor, Mel Jordan został zwolniony z zajmowanego stanowiska w lipcu br. po trzech latach nienagannego pełnienia obowiązków, z przyczyn, jak twierdzi reprezentant

BONN. — Były Sekretarz Stanu Stanów Zjednoczonych, Henry Kissinger (po prawej) w rozmowie z Franzem Josefem Strauss (po lewej), przywódcą bawarskiej partii Chrześcijańsko-Demokratycznej. Obaj panowie wzięli udział w obradach Komisji Trójkąta, grupującej wybitnych przedstawicieli życia politycznego, gospodarczego i naukowego Stanów Zjednoczonych, Europy Zachodniej i Japonii.

Rząd Federalny Potroil Zasiłki Dla RTA

Przedstawiciele RTA oznajmili, iż zasiłki federalne na cele komunikacji publicznej w sześciopowiatowej okolicy Chicago, wyniosły \$141 milionów w roku budżetowym 1977 — niemal trzykrotnie więcej od roku poprzedniego, kiedy to otrzymano \$49.3 miliony.

Leo Cusick, szef działu d/s operacyjnych RTA, powiedział, iż zwiększenie funduszy federalnych dla RTA "stanowi zwrot pieniędzy wpłaconych przez podatników — ludziom korzystającym z RTA". Dodał, że rząd federalny wykazuje zwiększone zainteresowanie potrzebami mieszkańców większych miast. Na szczególne uznanie zasługuje, według Cusicka, Richard S. Page, zarządca federalnej agencji d/s komunikacji miejskiej (Urban Mass Transportation Administration). Page służył również jako dyrektor komunikacji publicznej w Seattle.

UMTA pokrywa 80 procent kosztów ponoszonych przez RTA w realizacji najgłośniejszych projektów udoskonalenia komunikacji publicznej. Rząd federalny aprobował przydział funduszy na 15 takich projektów w roku budżetowym 1977. Sekretarz

Departamentu Komunikacji, Brock Adams, ogłosił z początkiem bieżącego miesiąca, iż zatwierdzono dwa subsydia dla RTA: \$34.9 milionów przeznaczonych na pokrycie 80 procent kosztów związanych z zakupieniem przez RTA 300 nowych wagonów dla chicagowskiej kolejki CTA; \$5.26 przydzielono na pokrycie wzrostu kosztów przejazdu podmiejskimi pociągami RTA oraz zakupienie lokomotyw dla kolei Rock Island, Milwaukee Road oraz Chicago & North Western.

W roku 1977 zakupiono 123 autobusy podmiejskie, siedem lokomotyw, oraz 264 piętrowych wagonów dla Milwaukee Road.

Rząd federalny subsydiował również: wprowadzenie ulepszeń na torach i podkładach kolejowych, przeprowadzonych przez przedsiębiorstwa kolejowe Illinois Central Gulf, C&NW, Rock Island, Milwaukee Road i Burlington Northern; odnowienie torów i przystanków kolejki miejskiej; instalacje systemu bezpieczeństwa przez CTA oraz wstępne roboty inżynierskie, związane z przedłużeniem trasy CTA aż do lotniska O'Hare.

Sparaliżowana Dziewczyna Wróci Do Domu

W sierpniu br. 17-letnia Mary Frank, mieszkanka Chicago wybrała się na wakacyjną wizytę do ojca mieszkającego w Nowym Orleanie. Wyprawa niespodziewanie zakończyła się tragedią. Dziewczyna uległa wypadkowi, który pozostawił ją sparaliżowaną, przykutą do łóżka, pozbawioną możliwości poruszania się i mowy.

2-go sierpnia samochód tak nieszczęśliwie potrafił motocykl, którym Mary jechała z kolegą, że uległa ona poważnej kontuzji czaszki. Chłopak wyszedł bez szwanku, a Mary poddana operacji mózgu w szpitalu Tulane

University Medical Center; początkowo lekarze nie robili większych nadziei na utrzymanie dziewczyny przy życiu, a później na to, że kiedykolwiek odzyska ona przytomność.

Matka Mary Frank, 40-letnia Dorothy Carrigan, 7222 S. Aberdeen, urzędniczka pocztowa, która rozwiodła się z ojcem Mary w 1975 roku, na wieść o wypadku natychmiast pojechała do Nowego Orleanu i spędziła przy łóżku córki 6 tygodni na próżno oczekując poprawy jej stanu, po czym wróciła do domu i pozostałych tu dzieci.

Niespodziewanie i wbrew przewidywaniom lekarzy stan Mary zaczął się poprawiać. Zamiast po miesiącach już po paru tygodniach okazało się, że można odłączyć pewne urządzenia utrzymujące ją przy życiu. Obecnie obserwuje się słabe jeszcze ale niewątpliwie objawy powrotu świadomości: dziewczynka np. zdaje sobie sprawę z obecności przy niej matki.

W tej sytuacji Dorothy Carrigan, która mieszka i pracuje w Chicago a obecnie jest w stałym i kosztownym kontakcie telefonicznym z szpitalem w Nowym Orleanie, chciała spowodować córkę do domu. Na przeszkodzie stanął prozaiczny fakt: brak pieniędzy. Przewiezienie sparaliżowanej kosztowałoby co najmniej \$4,000, a na taką sumę pani Carrigan nie stać.

Kobieta prowadząca samochód, który potrafił Mary była nieubezpieczona; pani Carrigan ma ubezpieczenie, które pokrywa ono lwią część chorobowych wydatków jej córki, wyasygnowanie jednak \$4,000 było dla zdesperowanej matki niemożliwością. Chicagowska gazeta Sun-Times wystąpiła z apelem do czytelników o zbiórke pieniędzy na ten cel a mieszkańcy Chicago odpowiedzieli nań niezwłocznie.

Obecnie zebrano już odpowiednią sumę, są więc fundusze, pozostaje jednak do rozwiązania problem jaką drogą i w jaki sposób sprowadzić Mary do domu czy choćby tylko do chicagowskiego szpitala. Miejmy nadzieję, że zbiorowa dobra wola rozwiąże i ten problem.

● KUPUJĄCE W SKŁADACH ●
KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W
DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

Były Prezydent Ford Nawołuje Do Współpracy

Były prezydent Ford nawoływał do zwiększenia udziału lokalnych zarządów w rozporządzaniu funduszami federalnymi, przeznaczonymi na budownictwo, edukację, oraz programy władz prawnych. Ford przemawiał wczoraj podczas kolacji liderów świata biznesowego w Conrad Hilton Hotel.

Ford jest zwolennikiem zasiłków federalnych których dokładne przeznaczenie użytkowe będzie wyznaczone przez "urzędników miejskich, pracujących wspólnie z lokalnymi obywatelami." Powiedział on, iż rozporządzanie tymi funduszami przez lokalne zarządy jest szczególnie ważne w dziedzinie szkolnictwa podstawowego i średniego, oraz w służbie zdrowia i opieki społecznej.

Uwagi Ford'a zostały entuzjastycznie przyjęte przez uczestników kolacji. Wśród 1,200 osób obecnych na sali, znajdował się gub. Thompson oraz mayor Bilandic.

Ford nakreślił trzypunktowy plan, który powinien być przestrzegany przez liderów:

- sprecyzować znaczenie dobra i zła;
- zapewnić lepsze wykształcenie, pracę i mieszkanie każdemu obywatelowi;
- stać się źródłem wiary i ducha dla społeczeństwa.

Ford przemawiał również za koniecznością istnienia prywatnie finansowanych programów pomocy materialnej, powołując się na duży wkład organizacji urządzającej imprezę na

której przemawiał, Protestant Foundation of Greater Chicago.

Fundacja ta zebrała ponad \$1.2 milionów podczas dorocznych bankietów przeznaczając dochód na cele charytatywne, jak harcerstwo oraz YMCA.

Była to już druga wizyta byłego prezydenta Ford'a w naszym mieście, w ostatnich trzech dniach.

Rodzice Nie Chcą Leczyć Chorego Na Białaczkę Dziecka

Rodzice siedmioletniej Ruth Mendez chorej na białaczkę, odmawiają zgody na jej leczenie. Białaczkę leczy się między innymi transfuzją krwi, a Mendezowie twierdzą, że ich religia traktuje transfuzję jako grzech, który spotka się z karą bożą. Oboje są świadkami Jehowy.

W obronie interesów i życia dziewczynki sędzia John P. McGury z Sądu dla Nieletnich oddał opiekę nad nią przedstawicielowi szpitala Children's Memorial Hospital. Po otrzymaniu przeszło litra krwi mała Ruth czuje się obecnie dobrze i mogłaby wrócić do domu, gdyby nie obawa, że rodzice mogą zaprzęść leczenie, co równałoby się nieuniknionej śmierci dziecka.

Jeśli Mendez i jego żona zobowiążą się do wykonywania zaleceń lekarzy, dowodził będą córkę do szpitala trzy razy w tygodniu na chemoterapię, przez najbliższe pół roku, co tydzień poddawać ją kontrolnemu badaniu i podawać w domu przepisane przez lekarzy środki — Ruth będzie się mogła znaleźć pod własnym dachem.

Kluczyński Reprezentuje Stan w Sprawie przeciwko Bell Co.

Były sędzia Sądu Najwyższego stanu Illinois został zaangażowany przez stan, aby reprezentować stanowy Departament d/s Podatków w sprawie sądowej przeciwko kompanii telefonicznej, ciągnącej już od kilku lat. Sędzia ten, Thomas Kluczyński, 74, już raz był zaangażowany w tej sprawie, kiedy znajdowała się ona w Sądzie Najwyższym. Sam Kluczyński uważa, że nie ma tu żadnego konfliktu. Podobnego zdania jest George Lindberg, pierwszy zastępca prokuratora generalnego Illinois, Williama J. Scott'a. Wraz z Kluczyńskim zaangażował on do sprawy jego partnera Corneliusa F. Dore. Dore jest też generalnym konsultantem w stanowym Departamencie Skarbu.

Po zaangażowaniu Kluczyńskiego i Dore'a Legislatura stanowa przeznaczyła na koszt sprawy \$240,000. Wcześniej wypłacono jednej z firm prawniczych sumę \$127,888 za zajmowanie się tą sprawą.

Sprawa ta, największa jak do tej pory ze spraw sądowych w Illinois, została rozpoczęta w 1973 roku. Stan oskarża Illinois Bell Telephone Co. o to, że usiłuje zablokować pobierane od niej \$260 milionów tytułem podatków wymaganych przez stan na podstawie pewnej ustawy z 1937 roku.

Ustawa ta zaś wymaga, aby kompanie telefoniczne płaciły 5-procentowy podatek od telegramów nadawanych telefonicznie w t. zw. rozmowach.

Obrabowano Bank w Indiana

W poniedziałek obrabowany został na sumę \$5,564 oddział banku Hoosier State Bank of Indiana w Hobart, Ind. Wysoki mężczyzna, ubrany w białą koszulkę typu "T-shirt" i w szare spodnie, i noszący okulary, podszedł do jednego z kasjerów z wyciągniętą bronią i zażądał pieniędzy. Ostatni raz był widziany w brązowym samochodzie na autostradzie U.S. 6.

Zimowe Informacje o Stanie Dróg

Mieszkańcy Chicago i okolic mogą począwszy od dziś korzystać z bieżącej informacji o stanie autostrad w Chicago, Illinois i sąsiadujących z nimi stanach, przez wykręcenie numeru telefonicznego 827-7101. Ten rodzaj informacji zostanie utrzymany przez całą zimę, aż do kwietnia 1978.

Zmarł Lawrence Kimpton Były Kanclerz Uniw. Chicagowskiego

Po długiej chorobie zmarł w poniedziałek w swoim domu w Melbourne Beach na Florydzie, były kanclerz Uniwersytetu Chicagowskiego Lawrence Kimpton, 67. Przez jaki czas był on też prezesem South East Chicago Commission. Przed śmiercią zajmował stanowisko dyrektora Chesapeake and Ohio Railroad oraz B and O Chessie System.

Śmierć Na Autostradzie

Stanley Borzicki, 57, zam. 1038 N. Lorel, poniósł śmierć na miejscu gdy auto prowadzone przez niego wpadło w cementową podporę mostu przy Northwest Tollway w Arlington Heights.

Kandydat Na Stanowego Reprezentanta

Frank Watson z 55 dystryktu republikańskiego, farmaceuta, 32, ogłosił w poniedziałek, że zamierza ubiegać się o nominację w stanowej Izbie Reprezentantów. Dwaj z trzech dotychczasowych reprezentantów tego dystryktu rezygnują z tego stanowiska w przyszłym roku.

Uczeń Zmarł Na Boisku Sportowym

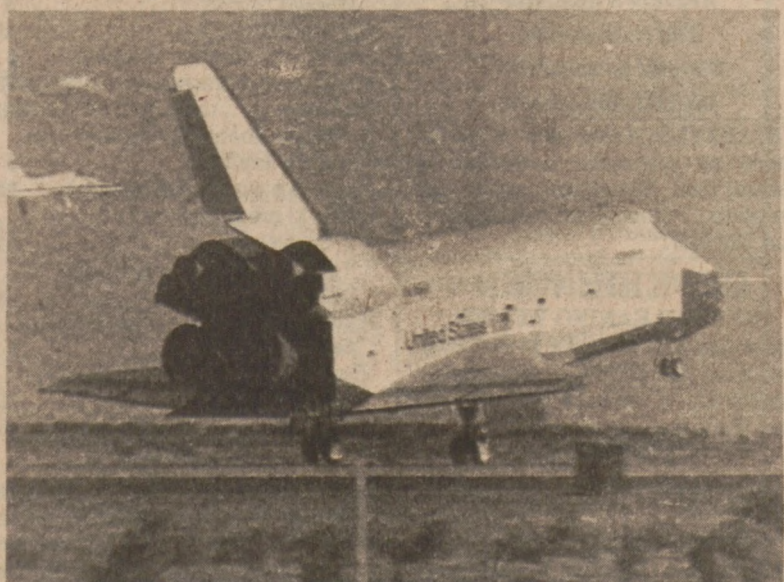
Prince Lewis, 17, uczeń szkoły Dunder H.S., zmarł w poniedziałek na boisku sportowym podczas meczu na football, prawdopodobnie na atak serca. Zgon stwierdzono w szpitalu Michael Reese.

6 Rannych w Wypadku CTA

Sześć osób odniosło obrażenia w poniedziałek rano podczas zderzenia autobusu CTA z ciężarówką przy ulicach Pulaski i 47. Dwie osoby znajdują się w szpitalu w stanie krytycznym.

Specjalna jednostka ratownicza została powołana do uwolnienia z autobusu kierowcy, przytłoczonego kierowcy. Odniośł on ciężkie rany twarzy, szyi i karku. Kierowca, którego tożsamości nie ujawniono, został przewieziony do szpitala Holy Cross, wraz z pasażerem, 41-letnim Williamem Alexander, który odniósł liczne rany kregosłupa, oraz niedźwicy. Stan obydwu został określony przez lekarzy w Holy Cross jako krytyczny. Pozostałe cztery osoby znajdują się w szpitalu w stanie zadowolającym.

Według raportu policyjnego, autobus zatrzymał się przy zbiegu ulic Pulaski i 47, gdy został uderzony przez ciężarówkę.

KALIFORNIA. — Prom kosmiczny ląduje w bazie lotniczej Edwards, kończąc swój ostatni lot w serii 18-ście miesięcy trwających prób sprawności. Lądowanie to obserwował bawiący właśnie w Kalifornii książę angielski Karol. (UPI)